

Dlouhodobý majetek dle české účetní legislativy

Bakalářská práce

Studijní program: B6208 – Ekonomika a management
Studijní obor: 6208R085 – Podniková ekonomika

Autor práce: **Eva Aubusová**
Vedoucí práce: Ing. Olga Malíková, Ph.D.

Zadání bakalářské práce

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Eva Aubusová**
Osobní číslo: E16000257
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: B6208R085 – Podniková ekonomika
Zadávající katedra: katedra financí a účetnictví
Vedoucí práce: Ing. Olga Malíková Ph. D.
Konzultant práce: Vlasta Felcmanová
B.D.K. s.r.o., jednatelka společnosti

Název práce: **Dlouhodobý majetek dle české účetní legislativy**

Zásady pro vypracování:

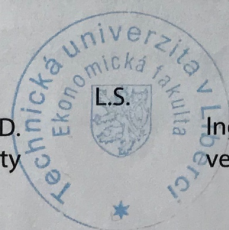
1. Teoretická východiska - regulace účetnictví v ČR, uplatňování obecně užívaných účetních zásad, uživatelé účetních informací.
2. Charakteristika, vymezení, oceňování, evidence a vykazování dlouhodobého majetku se zaměřením na vybrané položky.
3. Případové studie k účetnímu zobrazování vybraných položek dlouhodobého majetku v praxi podnikatelského subjektu.
4. Formulace závěrečných komentářů k vypovídací schopnosti účetních záznamů o dlouhodobém majetku.

Seznam odborné literatury:

- CHALUPA, Rostislav a aj. 2018. *Abeceda účetnictví pro podnikatele 2018*. Olomouc: ANAG. ISBN 978-80-7554-121-5.
- LOŠŤÁK, Milan a Pavel PRUDKÝ. 2017. *Hmotný a nehmotný majetek v praxi*. 17. vyd. Olomouc: ANAG. ISBN 978-80-7554-063-9.
- DUŠEK, Jiří. 2017. *Zatřídování majetku a služeb*. Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-271-0406-2.
- HRUŠKA, Vladimír. 2018. *Účetní případy pro praxi 2018*. 3. vyd. Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-271-0866-4.
- BLAKE, John. 2014. *Financial Accounting (RLE Accounting)*. UK: Taylor&Francis. ISBN 978-1-315-88652-7.
- ÚZ č. 1244. 2018. *Účetnictví podnikatelů, Audit: 2018*. Ostrava: Sagit. ISBN 978-80-7488-278-4.
- PROQUEST. 2018. *Databáze článků ProQuest* [online]. Ann Arbor, MI, USA: ProQuest. [cit. 2018-09-30]. Dostupné z: <http://knihovna.tul.cz/>

Rozsah práce: min. 30 normostran
Forma zpracování: tištěná / elektronická
Datum zadání práce: 1. října 2018
Datum odevzdání práce: 31. srpna 2020

prof. Ing. Miroslav Žižka, Ph.D.
děkan Ekonomické fakulty

Ing. Martina Černíková, Ph.D.
vedoucí katedry

V Liberci dne 31. října 2018

Prohlášení

Byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Současně čestně prohlašuji, že texty tištěné verze práce a elektronické verze práce vložené do IS STAG se shodují.

19. 4. 2019

Eva Aubusová

Poděkování

Touto formou bych chtěla poděkovat vedoucí mé bakalářské práce Ing. Olze Malíkové, Ph.D. za její čas, trpělivost a cenné rady, které mi poskytla během zpracovávání této práce.

Anotace

Tématem této bakalářské práce je dlouhodobý majetek dle české účetní legislativy. Teoretická část obsahuje v jednotlivých kapitolách vymezení a oceňování dlouhodobého majetku, postupy při pořízení majetku, odpisování a vyřazení majetku. V praktické části této práce je vybraný podnik nejdříve představen, dále jsou na něm použiti vybraní základní finanční ukazatelé. Poslední kapitola této práce se zabývá analýzou dlouhodobého majetku podniku KOMP-CZ a metodami a postupy, které podnik používá pro evidenci dlouhodobého majetku.

Klíčová slova

česká účetní legislativa, dlouhodobý majetek, účetnictví, odpisy, hmotný majetek, nehmotný majetek

Annotation

Fixed assets according to the Czech accounting legislation

The topic of this bachelor thesis is fixed assets according to the Czech accounting legislation. Theoretic part contains recognition and evaluation of fixed assets, process of purchase of fixed assets, depreciation and disposal of assets. In the applicative part of this thesis is chosen subject firstly introduced and afterwards some of the basic financial indexes are used. The last chapter of this thesis is devoted to fixed assets of chosen subject, where are shown processes and methods, which are used by the chosen company.

Keywords

Czech accounting legislation, fixed assets, accounting, depreciation, amortization, tangible assets, intangible assets

Obsah

Seznam obrázků	10
Seznam tabulek	11
Seznam použitých zkratk, značek a symbolů.....	12
Úvod	13
1 Vymezení a oceňování dlouhodobého majetku	14
1.1 Vymezení dlouhodobého nehmotného majetku	14
1.2 Vymezení dlouhodobého hmotného majetku.....	16
1.3 Oceňování dlouhodobého majetku	17
1.3.1 Oceňování při pořízení.....	17
1.3.2 Modernizace a rekonstrukce dlouhodobého majetku	20
2 Pořízení majetku.....	22
2.1 Dotace na dlouhodobý majetek	24
2.2 Zařazení majetku do užívání	26
3 Odpisování a vyřazení majetku	28
3.1 Účetní odpisy.....	28
3.2 Daňové odpisy	30
3.2.1 Rovnoměrné odpisování.....	30
3.2.2 Zrychlené odpisování.....	33
3.3 Vyřazování majetku.....	35
4 Vybraný podnik a zhodnocení činností podniku.....	38
4.1 Informace o podniku.....	38
4.2 Základní finanční ukazatele podniku.....	38
5 Dlouhodobý majetek podniku	52
5.1 Pořízení a ocenění.....	56

5.2	Inventární karty.....	58
5.3	Účetní odpisy.....	60
5.4	Daňové odpisy.....	63
	Závěr.....	67
	Seznam citované literatury.....	69
	Seznam příloh.....	72

Seznam obrázků

Obrázek 1: Čistý pracovní kapitál.....	39
Obrázek 2: Rentabilita tržeb	40
Obrázek 3: Rentabilita úhrnných vložených prostředků	41
Obrázek 4: Rentabilita vlastního kapitálu	42
Obrázek 5: Běžná likvidita	43
Obrázek 6: Pohotová likvidita	44
Obrázek 7: Okamžitá likvidita	45
Obrázek 8: Celková zadluženost.....	46
Obrázek 9: Zadluženost vlastního kapitálu.....	47
Obrázek 10: Úrokové krytí	48
Obrázek 11: Obrat celkových aktiv.....	48
Obrázek 12: Obrat dlouhodobého majetku.....	49
Obrázek 13: Doba obratu zásob.....	50
Obrázek 14: Obrat zásob	51
Obrázek 15: Podíl DM na celkových aktivech k 31.12.2017	54
Obrázek 16: Podíl DM na celkových aktivech k 31.12.2013	54
Obrázek 17: Zastoupení dlouhodobého majetku v rozvaze.....	55
Obrázek 18: Zařazovací protokol.....	57
Obrázek 19: Příklad inventární karty ve firmě KOMP-CZ s.r.o.....	59
Obrázek 20: Kompletní plán účetních odpisů DM	61
Obrázek 21: Kompletní plán daňových odpisů na rok 2017	64

Seznam tabulek

Tabulka 1: Základní účetní souvztažnosti technického zhodnocení	21
Tabulka 2: Základní účetní souvztažnosti pořízení nehmotného majetku.....	22
Tabulka 3: Základní účetní souvztažnosti preferenčních limitů a povolenek.....	23
Tabulka 4: Základní účetní souvztažnosti dlouhodobého hmotného majetku	24
Tabulka 5: Základní účetní souvztažnosti poskytnutých dotací na dlouhodobý majetek v době pořízení	25
Tabulka 6: Základní účetní souvztažnosti poskytnutých dotací na dlouhodobý majetek po uvedení do užívání	25
Tabulka 7: Základní účetní souvztažnosti pořízení dlouhodobého majetku.....	26
Tabulka 8: Základní účetní souvztažnosti odpisování dlouhodobého majetku	29
Tabulka 9: Doba odpisování majetku	30
Tabulka 10: Základní roční odpisové sazby pro DHM	31
Tabulka 11: Roční odpisová sazba při zvýšení odpisů v prvním roce o 20 %.....	31
Tabulka 12: Roční odpisová sazba při zvýšení odpisů v prvním roce o 15 %.....	32
Tabulka 13: Roční odpisová sazba při zvýšení odpisů v prvním roce o 10 %.....	32
Tabulka 14: Koeficienty pro zrychlené odpisování	34
Tabulka 15: Formy vyřazení majetku a jejich důsledky	35
Tabulka 16: Přehled syntetických účtů firmy KOMP-CZ, s.r.o.....	52
Tabulka 17: Soupis veškerého dlouhodobého majetku v podniku KOMP-CZ s.r.o. k 31.12.2017.....	56
Tabulka 18: Výkonové odpisy sloupové vrtačky	62
Tabulka 19: Účetní odpisy sekčních vrat při využití doby odpisování dle ZDP.....	62
Tabulka 20: Daňový odpisový plán soustruhu CNC 2	63
Tabulka 21: Zrychlené odpisy Peugeotu 5008 Blue.....	64
Tabulka 22: Odpisy CNC soustruhu při rovnoměrném odpisování se zvýšeným odpisem v prvním roce o 15 %.....	65

Seznam použitých zkratek, značek a symbolů

CNC – Computer Numerical Control

ČPK – čistý pracovní kapitál

D – dal

DHM – dlouhodobý hmotný majetek

EAT (Earnings after Taxes) – zisk po zdanění

EBIT (Earnings before Interest and Taxes) – zisk před zdaněním a úroky

FO – fyzická osoba

HM – hmotný majetek

MD – má dáti

PO – právnická osoba

PSČ – poštovní směrovací číslo

ROA (Return on Assets) – rentabilita aktiv

ROE (Return on Equity) – rentabilita vlastního kapitálu

ROI (Return on Investment) – rentabilita investic

ROS (Return on Sales) – rentabilita tržeb

ZDP – zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění

Úvod

Každý podnik je založen za účelem zisku. K dosažení zisku podniku je třeba vyrábět výrobky, poskytovat služby či prodávat zboží, a to by nebylo možné bez vybavení podniku určitým majetkem. Majetek dělíme dle formy a funkce v hospodářské činnosti na dlouhodobý a oběžný majetek.

Dlouhodobý majetek se rozděluje na dlouhodobý nehmotný majetek, dlouhodobý hmotný majetek a dlouhodobý finanční majetek. Tato práce se věnuje hlavně dlouhodobému hmotnému majetku a okrajově dlouhodobému nehmotnému majetku.

Tato bakalářská práce se zabývá problematikou dlouhodobého majetku v souladu s českou účetní legislativou ve vybrané účetní jednotce. Práce je rozdělena do dvou částí.

Cílem této práce je zhodnocení účetní evidence, vykazování a odpisování dlouhodobého majetku v konkrétním subjektu. Cílem první části této práce je shrnutí teoretických východisek k tématu dlouhodobý majetek. Naopak cílem druhé části je tyto teoretická východiska předvést na konkrétním majetku podniku.

Při zpracovávání této práce byla použita metoda rešerše, komparativní analýzy vybraného podniku na základě teoretických východisek, deskripce vybraného podniku, syntéza poznatků a dále rozhovor, jak s majitelem společnosti, tak s účetní podniku.

První částí je část teoretická, která obsahuje především teoretická východiska. V této části je vymezeno, co se považuje za dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek a je zde popsáno oceňování majetku společně s technickým zhodnocením. Další část se věnuje pořízení majetku a jeho zařazení do užívání. Následuje odpisování majetku, kde jsou zmíněny jak účetní, tak daňové odpisy a součástí je také vyřazení majetku a jeho důsledky.

Druhá část je část praktická. V této části se práce věnuje nejprve představení samotného účetního subjektu, kdy se jedná o podnik KOMP-CZ s.r.o., který se zabývá především obráběčstvím. Dále se práce věnuje spočtení základních finančních ukazatelů na základě dat uvedených v základních účetních výkazech za období 2013–2017, aby bylo možno zhodnotit výkonnost podniku a poslední kapitola této práce se věnuje postupům a metodám, které daná jednotka používá pro evidenci dlouhodobého majetku.

1 Vymezení a oceňování dlouhodobého majetku

Jednou z nedůležitějších charakteristik dlouhodobého majetku je dlouhodobé použití. Doba použitelnosti tohoto majetku je delší než jeden rok. Dobou použitelnosti je myšlena nejen doba, po kterou je majetek využíván účetní jednotkou, ale doba, kdy je například uchován pro další činnosti či slouží jako podklad nebo součást zdokonalovaných postupů či řešení. Další podmínkou je překročení výše stanovené hodnoty ocenění. Výše stanovené hranice je určena účetní jednotkou ve vnitropodnikové směrnici. (Chalupa, 2018)

Dle Blaka (2014) se dlouhodobý majetek rozděluje na hmotný, nehmotný majetek a investice. Dále se pozastavuje nad tím, zda se chovat k majetku, který nedosáhl podmínky ocenění, ale způsob užívání a dobu použitelnosti splňuje, jako k dlouhodobému. (Blake, 2014)

1.1 Vymezení dlouhodobého nehmotného majetku

Dlouhodobý nehmotný majetek je charakterizován jako majetek nemateriální povahy. Nejčastěji do něj patří nehmotné výsledky vývoje, software, ocenitelná práva, goodwill, povolenky na emise a preferenční limity. (Blecha, 2014)

Nehmotné výsledky vývoje

Nehmotné výsledky vývoje se zařazují do dlouhodobého nehmotného majetku, pokud byly nabyty od jiných osob či vytvořeny vlastní činností za účelem obchodování. (Chalupa, 2018) Tento majetek se pro účely daně z příjmů odpisuje rovnoměrně bez přerušování nejméně 36 měsíců. (Česko, 2018)

Software

Další skupinou patřící do dlouhodobého nehmotného majetku je programové vybavení včetně výdajů spojených s vytvořením webových stránek bez ohledu, zda je nebo není předmětem autorských práv vytvořený vlastní činností nebo nabytý od jiných osob za účelem obchodování. (Chalupa, 2018) (Prudký, 2015)

Software je z hlediska daně z příjmů odpisován rovnoměrně bez přerušování nejméně 36 měsíců. (Česko, 2018)

Ocenitelná práva

Ocenitelná práva jsou charakterizována jako předměty průmyslového a obdobného vlastnictví, výsledky duševní tvůrčí činnosti a práva podle zvláštních předpisů vytvořené vlastní činností za účelem obchodování nebo nabytí od jiných osob. (Chalupa, 2018)

Ocenitelná práva jsou z hlediska daně z příjmů odpisována rovnoměrně bez přerušení nejméně 72 měsíců s výjimkou audiovizuálních děl, která se odpisují rovnoměrně 18 měsíců. (Česko, 2018)

Goodwill

Goodwill je zahrnován do dlouhodobého majetku bez ohledu na jeho ocenění. Je charakterizován jako kladný nebo záporný rozdíl mezi oceněním obchodního závodu nabytého koupí, převodem nebo přechodem za úplatu, vkladem nebo oceněním majetku a dluhů v rámci přeměn obchodní korporace a souhrnem jeho individuálně přeceněných složek majetku snížených o převzaté dluhy. (Česko, 2002)

Tato složka dlouhodobého nehmotného majetku je odpisována účetně rovnoměrně do nákladů nejpozději do 60 měsíců od nabytí. Pokud je suma záporná, pak se odpisuje rovnoměrně nejpozději do 60 měsíců do výnosů společnosti. Pokud účetní jednotka není schopna odhadnout dobu použitelnosti, sama si určí v účetní závěrce dobu odpisování, která ale nesmí být kratší než 60 měsíců a delší než 120 měsíců. (Chalupa, 2018)

Povolenky na emise

Do dlouhodobého majetku jsou zařazeny povolenky na emise skleníkových plynů, které představují majetkovou hodnotu odpovídající právu provozovatele vypustit do ovzduší ekvivalent tuny CO₂, povolenky na emise způsobené letectvím, jednotky snížení emisí a ověřeného snížení emisí z projektových činností a jednotky přiděleného množství bez ohledu na jejich ocenění. (Chalupa, 2018)

Preferenční limity

Jako preferenční limity jsou myšleny individuální produkční kvóty a individuální limit prémiových práv, bez ohledu na výši jejich ocenění. První držitel limity ocení a zařadí je do majetku pouze v případě, pokud náklady na získání informace o jejich ocenění reprodukční pořizovací cenou nepřevyší její významnost. (Chalupa, 2018)

1.2 Vymezení dlouhodobého hmotného majetku

Dlouhodobý hmotný majetek je charakteristický především svoji hmotnou podstatou. Tímto majetkem jsou zejména pozemky, stavby, hmotné movité věci a jejich soubory, pěstitelské celky trvalých porostů, dospělá zvířata a jejich skupiny a jiný dlouhodobý hmotný majetek. (Česko, 2002)

Pozemky

Pozemky patří do dlouhodobého majetku bez ohledu na jejich výši ocenění. Do této skupiny ale nepatří, pokud byly pořízeny za účelem dalšího prodeje (např. činnost realitních kanceláří), neboť v tomto případě se jedná o zboží. Pozemky patří mezi neodpisovaný dlouhodobý hmotný majetek. (Hinke, 2016)

Stavby

Při vymezení staveb se nehledí na ocenění ani dobu použitelnosti. Do této kategorie jsou zahrnuty stavby včetně budov, důlní díla a důlní stavby pod povrchem, vodní díla a další stavební díla podle zvláštních právních předpisů, dále právo stavby jiné osoby než vlastníka pozemku mít, či umístit na tomto pozemku stavbu. Nezáleží, zda se jedná o stavbu již zřízenou či nezřízenou a zda je či není záměrem účetní jednotky stavbu realizovat. Právo stavby je **vždy samostatným** dlouhodobým hmotným majetkem a jeho hodnota nevstupuje ani do případně vybudované stavby. (§ 47 odst. 3 vyhlášky). Dále se do dlouhodobého hmotného majetku zařazují otvírky nových lomů, pískoven a hlinišť, technické rekultivace, pokud není stanoveno jinak, a byty a nebytové prostory vymezené jako jednotky. (Chalupa, 2018)

Hmotné movité věci a jejich soubory

Do hmotných věcí jsou zařazeny předměty z drahých kovů bez ohledu na výši jejich ocenění a dále hmotné movité věci a jejich soubory se samostatným technicko-ekonomickým určením, kdy doba použitelnosti je delší než jeden rok a výše ocenění tohoto majetku vyhovuje vnitřním účetním předpisům. Při určování této výše je třeba, aby účetní jednotka dbala na účetní předpisy a aby se řídila principy významnosti a věrného a poctivého zobrazení majetku. V zákoně o daních z příjmů je určena částka 40 000 Kč, tato částka ale není závazná z účetního pohledu. Pokud hmotná movitá věc či její soubor má dobu použitelnosti delší než jeden rok, ale její ocenění nevyhovuje vnitřním předpisům jednotky,

je tento majetek považován za drobný hmotný majetek a účtuje se o něm jako o zásobách. (Česko, 2002)

Pěstitelské celky trvalých porostů

Pod tímto pojmem jsou myšleny ovocné stromy nebo keře vysázené na souvislém pozemku o výměře nad 0,25 ha v hustotě nejméně 90 stromů nebo 1 000 keřů na jeden ha a trvalý porost vinic a chmelnic bez nosných konstrukcí s plodností delší než tři roky. Odpisování začíná ve chvíli, kdy z porostů začne plynout užitek, který se projeví v příjmech účetní jednotky. Hodnota pozemku se do ocenění porostů nezahrnuje. (Lošťák, Prudký, 2015)

Dospělá zvířata a jejich skupiny

Dospělá zvířata a jejich skupiny jsou považovány za dlouhodobý majetek, jestliže je doba použitelnosti delší než jeden rok a jejich ocenění převýšilo částku uvedenou ve vnitropodnikových předpisech. Pokud ocenění částku nepřevýší, je o nich účtováno jako o zásobách. (Česko, 2002)

1.3 Oceňování dlouhodobého majetku

Účetní jednotka oceňuje svůj majetek dle § 24 a § 25 zákona o účetnictví, kdy bližší informace jsou uvedeny v jednotlivých Českých účetních standardech. V souvislosti s problematikou oceňování majetku se řeší okamžik ocenění, výběr oceňovací ceny a v případě účetních případů v cizí měně výběr kurzu pro přepočtení cizí měny na českou měnu. (Pilařová, 2012)

1.3.1 Oceňování při pořízení

Dlouhodobý majetek je pořizován zpravidla koupí, vytvořením vlastní činností, nabytím práv k výsledkům duševní tvořivé činnosti, bezúplatnou formou, vkladem přijatým od jiné osoby, převodem podle zvláštních právních předpisů a přeřazením z osobního užívání do podnikání (pouze u FO).

Pořizovací cena

Pořizovací cenou se oceňuje hmotný majetek nabytý úplatně a veškerý nehmotný majetek kromě nehmotného majetku vytvořeného vlastní činností. Pořizovací cenou se dále oceňují kulturní památky, sbírky muzejní povahy, předměty kulturní hodnoty a církevní stavby. Součástí ocenění majetku i jeho případného technického zhodnocení je cena, za kterou byl

majetek pořízen, tj. cena pořízení a náklady vynaložené do doby uvedení majetku do stavu způsobilého k užívání a spojené s pořízením tohoto majetku. (Chalupa, 2018)

Do těchto nákladů patří dle § 47, odst. 1 vyhlášky č. 500/2002 Sb. zejména náklady na:

- a) *přípravu a zabezpečení pořizovaného majetku, zejména odměny za poradenské služby a zprostředkování, správní poplatky, platby za poskytnuté záruky a otevření akreditivu, expertízy, patentové rešerše a předprojektové přípravné práce,*
- b) *úroky zejména z úvěru, pokud tak účetní jednotka rozhodne,*
- c) *odvody za dočasně nebo trvalé odnětí zemědělské půdy zemědělské výroby a poplatky za dočasné nebo trvalé odnětí lesní půdy,*
- d) *průzkumné, geologické, geodetické a projektové práce včetně variantních řešení a rozpočtu, zařízení stavenišť, odstranění porostu a příslušné terénní úpravy, clo, dopravné, montáž a umělecká díla tvořící součást stavby,*
- e) *licence, patenty a jiná práva využitá při pořizování majetku, nikoliv pro budoucí provoz,*
- f) *vyřazení stávajících staveb nebo jejich částí v důsledku nové výstavby. Zůstatkové ceny vyřazených staveb nebo jejich částí a náklady na vyřazení tvoří součást nákladů na novou výstavbu,*
- g) *náhrady za omezení vlastnických práv, náhrady majetkové újmy vlastníkovi, nájemci nebo pachtýři nemovité věci, za omezení v obvyklém užívání, jakož i náhrady za předčasně smýcený porost v souvislosti s výstavbou,*
- h) *úhradu podílu na*
 1. *oprávněných nákladech provozovatele přenosové soustavy nebo příslušného provozovatele distribuční soustavy spojených s připojením a zajištěním požadovaného příkonu,*
 2. *účelně vynaložených nákladech provozovatele distribuční soustavy spojených s připojením a se zajištěním požadované dodávky plynu,*
 3. *účelně vynaložených nákladech dodavatele spojených s připojením a se zajištěním dodávky tepelné energie,*
- i) *úhrady nákladů za přeložky, překládky a náhradní pozemní komunikaci účetní jednotce, která má vlastnické právo k dotčenému majetku, anebo která hospodaří s majetkem státu nebo s majetkem územních samosprávných celků,*
- j) *zkoušky před uvedením majetku do stavu způsobilého k užívání. Vzniknou-li při zkouškách použitelné výroby nebo výkony, jsou výnosy z těchto výrobků nebo výkonů*

součástí provozních výnosů a náklady na ně (bez odpisů) součástí provozních nákladů. Zkouškami nejsou záběh a osvojení, které jako počáteční vícenáklady zahajované výroby jsou součástí nákladů po uvedení majetku do stavu způsobilého k užívání,

k) zabezpečovací, konzervační a udržovací práce při zastavení pořizování majetku a dekonzervační práce v případě dalšího pokračování. Pokud je pořizování majetku zastaveno trvale, odepíše se pořizovaný majetek při jeho vyřazení do nákladů.
(Česko, 2002, §47 odst. 1)

Dále do pořizovací ceny zahrnujeme případnou daň z nabytí nemovitých věcí, pokud je hrazena poplatníkem, který je nabyvatelem nemovitého majetku. (Chalupa, 2018)

Součástí ocenění dlouhodobého hmotného i nehmotného majetku dle § 47, odst. 2 vyhlášky 500/2002 Sb. zejména nejsou:

- opravy a údržba
- náklady nájemce nebo pachtýře na uvedení najatého nebo propachtovaného majetku do předcházejícího stavu,
- kursové rozdíly,
- smluvní pokuty a úroky z prodlení, popřípadě jiné sankce ze smluvních vztahů,
- nájemné za stavební pozemek, na kterém probíhá výstavba,
- náklady na zaškolení pracovníků,
- náklady na vybavení pořizovaného dlouhodobého majetku zásobami,
- náklady na biologickou rekultivaci,
- náklady spojené s přípravou a zabezpečením dlouhodobého majetku vzniklé po uvedení pořizovaného dlouhodobého majetku do užívání (Česko, 2002, §47 odst. 2)

Vlastní náklady

Vlastními náklady se oceňuje hmotný i nehmotný majetek vytvořený vlastní činností a příchovky zvířat. Pod pojmem vlastní náklady si představíme veškeré přímé náklady vynaložené na jeho výrobu nebo jinou činnost (pořizovací cena materiálu a jiných spotřebovaných výkonů spolu s dalšími náklady, které v přímé souvislosti vzniknou), a popř. i přiřaditelnými nepřímými náklady, které se k této výrobě či jiné činnosti vztahují. Pokud náklady na výrobu nelze zjistit, oceňuje se reprodukční pořizovací cenou. (Chalupa, 2018)

Reprodukční pořizovací cena

Touto cenou je oceňován majetek pořizovaný bezúplatně tj. děděním, odkazem či darem a vklad dlouhodobého nehmotného i hmotného majetku s výjimkou případů, kdy vklad je oceněn podle společenské smlouvy nebo zakladatelské listiny a jinak a dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek nově zjištěný a v účetnictví dosud nezachycený. (Chalupa, 2018)

1.3.2 Modernizace a rekonstrukce dlouhodobého majetku

Ocenění majetku se dále zvyšuje i o technické zhodnocení. Výjimkou je technické zhodnocení nemovité kulturní památky či církevní stavby, pokud nebyla známa jejich pořizovací cena, byl oceněn částkou ve výši jedné koruny, je o technickém zhodnocení evidováno a účtováno samostatně. (Chalupa, 2018)

Z důvodu dlouhodobosti majetku je třeba vykonávat činnosti jak záchovné, tak i zhodnocující, proto můžeme použít tři způsoby, jak těchto činností dosáhnout: údržba, oprava a technické zhodnocení.

Údržba

Pod touto činností si představíme preventivní práce. Údržba zpomaluje fyzické opotřebení, předchází poruchám a odstraňuje drobnější závady. (Česko, 2002)

Oprava

Opravou odstraňujeme účinky částečného fyzického opotřebení nebo poškození majetku za účelem jeho uvedení do předchozího nebo provozuschopného stavu. (Česko, 2002)

Technické zhodnocení z pohledu účetních předpisů

Dle účetních předpisů je definice pro technické zhodnocení hmotného i nehmotného majetku stejná. Technické zhodnocení je definováno jako zásahy do majetku uvedeného do užívání, které mají za následek změnu jeho účelu nebo technických parametrů, nebo rozšíření vybavenosti nebo použitelnosti majetku včetně nástaveb, přístaveb a stavebních úprav.

Účetní předpisy a ZDP se však rozcházejí, pokud se jedná o limitní určení. Dle ZDP je limitní částkou pro technické zhodnocení částka 40 000 Kč. Naopak dle účetních předpisů u nehmotného majetku dochází k technickému zhodnocení, pokud vynaložené náklady dosáhnou ocenění určeného účetní jednotkou pro vykazování majetku jako dlouhodobý nehmotný a u hmotných movitých věcí musí náklady dosáhnout ocenění určeného účetní

jednotkou pro vykazování majetku jako dlouhodobý hmotný. Pokud se jedná o stavby, musí vynaložené náklady dosáhnout ocenění určeného účetní jednotkou, přičemž tato limitní mez dosahuje významné hodnoty ve vztahu k ocenění stavby. (Chalupa, 2018)

Pod pojmem vynaložené náklady si představíme souhrn nákladů na dokončené zásahy do jednotlivého majetku, vynaložených za účetní období. (Chalupa, 2018)

Účetní postup při technickém zhodnocení můžeme vidět v tabulce 1.

Tabulka 1: Základní účetní souvztažnosti technického zhodnocení

OPERACE	STRANA MD ÚČTU	STRANA D ÚČTU
Technické zhodnocení dlouhodobého nehmotného majetku (provedené dodavatelsky)	041	211, 321, 325
Zařazení dokončeného technického zhodnocení dlouhodobého nehmotného majetku po jeho uvedení do stavu způsobilého k užívání (po splnění podmínek pro užívání)	01x	041
Technické zhodnocení dlouhodobého hmotného majetku (provedené dodavatelsky)	042	211, 321, 325
Zařazení dokončeného technického zhodnocení dlouhodobého hmotného majetku po jeho uvedení do stavu způsobilého k užívání (po splnění podmínek)	02x, 03x	042

Zdroj: (Chalupa, 2018, s. 77)

Syntetické účty v tabulce jsou v souladu se vzorovým účtovým rozvrhem dle přílohy A. Při účtování technického zhodnocení účtujeme obdobně jako při nabytí dlouhodobého majetku s využitím účtů skupiny 04 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek.

2 Pořízení majetku

Dlouhodobý majetek je pořizován zejména koupí, vytvořením vlastní činností, nabytím práv k výsledkům duševní tvořivé činnosti, bezúplatnou formou (zděděním, darováním), vkladem přijatým od jiné osoby, převodem podle zvláštních právních předpisů a přeřazením z osobního užívání do podnikání (pouze v případě FO).

Pro proces pořízení majetku se používají účty účtové skupiny 04 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek, kam se účtují také náklady související s pořízením majetku. (Chalupa, 2018)

Účetní postup při pořízení dlouhodobého nehmotného majetku je vidět v tabulce 2.

Tabulka 2: Základní účetní souvztahnosti pořízení nehmotného majetku

OPERACE	STRANA MD ÚČTU	STRANA D ÚČTU
Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku koupí, případně nabytím práv „cena pořízení“		
– za hotové	041	211
– bezhotovostně	041	321, 325, 479
Náklady související s pořízením majetku vstupující do ocenění majetku		
– externí	041	211, 321, 325
– ve vlastní režii	041	586
– kapitalizované úroky z úvěrů (do doby uvedení majetku do stavu způsobilého k užívání, pokud tak účetní jednotka rozhodne	041	231, 461
Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku vytvořeného vlastní činností		
– vnitropodnikové plnění (vlastní náklady nebo reprodukční pořizovací cena)	041	587
– externí náklady související s pořízením majetku	041	211, 321, 325
Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku formou přijetí daru		
– reprodukční pořizovací cena	041	648
– externí náklady spojené s pořízením	041	211, 321, 325
– náklady ve vlastní režii spojené s pořízením majetku	041	586

Zdroj: (Chalupa, 2018, s. 69)

Syntetické účty v tabulce jsou v souladu se vzorovým účtovým rozvrhem dle přílohy A. Při účtování pořízení dlouhodobého nehmotného majetku nesmíme zapomenout na zaúčtování nákladů spojených s pořízením, které se stávají součástí ocenění dlouhodobého majetku na účtu 041 – Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku.

Výjimečné postavení z hlediska pořízení má bezúplatné nabytí preferenčních limitů a povolenek na emise prvním držitelem nebo provozovatelem, které je účtováno jako

poskytnutí dotace ve výši ocenění reprodukční pořizovací cenou viz tabulka 3. (Chalupa, 2018)

Tabulka 3: Základní účetní souvztažnosti preferenčních limitů a povolenek

OPERACE	STRANA MD ÚČTU	STRANA D ÚČTU
Bezúplatné nabytí preferenčních limitů a povolenek na emise prvním držitelem nebo provozovatelem		
Ocenění reprodukční cenou	015, 016	347

Zdroj: (Chalupa, 2018, s. 69)

Syntetické účty v tabulce jsou v souladu se vzorovým účtovým rozvrhem dle přílohy A. Ocenění povolenek na emise a preferenčních limitů bezúplatně nabytých prvním provozovatelem nebo držitelem se nesnižuje o částku zaúčtovanou ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 34.

Účetní postup při pořízení dlouhodobého hmotného majetku je vidět v tabulce 4.

Tabulka 4: Základní účetní souvztažnosti dlouhodobého hmotného majetku

OPERACE	STRANA MD ÚČTU	STRANA D ÚČTU
Pořízení dlouhodobého hmotného majetku koupí		
„cena pořízení“		
– za hotové	042	211
– bezhotovostně	042	321, 325, 479
náklady související s pořízením majetku vstupující do ocenění majetku		
– externí	042	211, 321, 325
– ve vlastní režii	042	586
– clo	042	349
– poplatky	042	345
– kapitalizované úroky z úvěru (do doby uvedení majetku do stavu způsobilého k užívání, pokud tak účetní jednotka rozhodne)	042	231, 461
Pořízení dlouhodobého hmotného majetku vytvořeného vlastní činností		
– vnitropodnikové plnění (vlastní náklady nebo reprodukční pořizovací cena)	042	588
– externí náklady související s pořízením majetku	042	211, 321, 325
Pořízení dlouhodobého hmotného majetku formou přijetí daru		
– reprodukční pořizovací cena	042	648
– externí náklady spojené s pořízením	042	211, 321, 325
– náklady ve vlastní režii spojené s pořízením majetku	042	586
Pořízení majetku formou věcného vkladu za upsaný vlastní kapitál		
– hodnota vkladu	042	353
– externí náklady spojené s pořízením	042	211, 321, 325
– náklady ve vlastní režii spojené s pořízením majetku	042	586

Zdroj: (Chalupa, 2018, s. 69, 70).

Syntetické účty v tabulce jsou v souladu se vzorovým účtovým rozvrhem dle přílohy A. Při účtování pořízení dlouhodobého hmotného majetku musíme také zaúčtovat náklady spojené s pořízením, které se stávají součástí ocenění dlouhodobého majetku na účtu 042 – Pořízení dlouhodobého hmotného majetku.

Pokud při pořízení nevznikají žádné související náklady s pořízením, je možno účtovat přímo na vrub příslušných účtů skupin 01 – Dlouhodobý nehmotný majetek, 02 – Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný nebo 03 – Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný. (Chalupa, 2018)

2.1 Dotace na dlouhodobý majetek

Dotace je bezúplatné plnění poskytované přímo nebo zprostředkované dle zvláštních právních předpisů ze státního rozpočtu, státních finančních aktiv, Národního fondu, ze státních fondů či z rozpočtů územních samosprávných celků na stanovený účel. Dále jsou

dotacemi bezúplatná plnění plynoucí na stanovený účel ze zahraničí z prostředků Evropské unie nebo z veřejných rozpočtů cizího státu a granty poskytnuté podle zvláštního právního předpisu a prominutí části poplatků (pokud to umožní právní předpis a příslušný orgán stanoví prominutou část poplatků za dotaci). Pokud nám je poskytnuta dotace na pořízení dlouhodobého majetku, ocenění majetku či technické zhodnocení se o částku dotace snižuje, viz tabulka 5. Výjimkou jsou povolenky na emise a preferenční limity bezúplatně nabyté prvním provozovatelem nebo držitelem, kdy se jejich ocenění o částku dotace nesnižuje. (Chalupa, 2018)

Tabulka 5: Základní účetní souvztažnosti poskytnutých dotací na dlouhodobý majetek v době pořízení

OPERACE	STRANA MD ÚČTU	STRANA D ÚČTU
Snížení ocenění dlouhodobého nehmotného majetku o dotaci	346, 347	041
Snížení ocenění dlouhodobého hmotného majetku o dotaci	346, 347	042

Zdroj: (Chalupa, 2018, s. 71)

Syntetické účty v tabulce jsou v souladu se vzorovým účtovým rozvrhem dle přílohy A. Tento účetní zápis nastává ve chvíli, kdy nelze pochybovat o poskytnuté dotaci. Tato skutečnost nastává po splnění podmínek k přiznání dotace a zároveň je vydáno i rozhodnutí o poskytnutí dotace. Ke vzniku nároku dochází v den vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace, pokud nárok vzniká až po uvedení pořizovaného majetku do stavu způsobilého k užívání, úprava ocenění je promítnuta na příslušný majetkový účet. (Chalupa, 2018)

Účetní postup účtování poskytnutých dotací na majetek již uvedený do používání vidíme v tabulce 6.

Tabulka 6: Základní účetní souvztažnosti poskytnutých dotací na dlouhodobý majetek po uvedení do užívání

OPERACE	STRANA MD ÚČTU	STRANA D ÚČTU
Snížení ocenění dlouhodobého nehmotného majetku o dotaci	346, 347	01x
Snížení ocenění dlouhodobého hmotného majetku o dotaci	346, 347	02x

Zdroj: (Chalupa, 2018, s. 71)

Syntetické účty v tabulce jsou v souladu se vzorovým účtovým rozvrhem dle přílohy A. Úpravou uvedenou v tabulce je ovlivněna i základna pro výpočet odpisů, kdy ke změně dochází v okamžiku nároku na dotaci. Pokud by byla dotace odejmuta například z důvodu porušení podmínek jejího přiznání, k úpravě ocenění s dopady do výše odpisů, by došlo v okamžiku vzniku povinnosti dotaci vrátit. (Chalupa, 2018)

2.2 Zařazení majetku do užívání

Okamžik zařazení majetku do užívání je rozhodný pro přesné určení vstupní ceny a pro okamžik zahájení odpisování majetku.

Dle § 6 odst. 8 vyhlášky č. 500/2002 Sb. se dlouhodobým nehmotným majetkem stává „*pořizovaný majetek uvedený do stavu způsobilého k užívání, kterým se rozumí dokončení pořizovaného majetku a splnění stanovených funkcí a povinností stanovených právními předpisy pro jeho užívání. Obdobně se postupuje v případě technického zhodnocení.*“ (Česko, 2002, § 6 odst. 8)

Naopak dle § 7 odst. 11 vyhlášky č. 500/2002 Sb. se dlouhodobým hmotným majetkem stávají „*pořizované věci uvedené do stavu způsobilého k užívání, kterým se rozumí dokončení věci a splnění technických funkcí a povinností stanovených zvláštními právními předpisy pro užívání (způsobilost k provozu). Obdobně se postupuje v případě technického zhodnocení. Toto ustanovení se nepoužije v případě nabytých věcí, které před nabytím byly uvedeny do stavu způsobilého k užívání a nevyžadují montáž u nabyvatele.*“ (Česko, 2002, § 7 odst. 11)

Účetní postup při zařazení do užívání je vidět v tabulce 7.

Tabulka 7: Základní účetní souvztažnosti pořízení dlouhodobého majetku

OPERACE	STRANA MD ÚČTU	STRANA D ÚČTU
Zařazení dlouhodobého nehmotného majetku po jeho uvedení do stavu způsobilého k užívání (po splnění podmínek pro užívání)	01x	041
Zařazení dokončeného dlouhodobého hmotného majetku po jeho uvedení do stavu způsobilého k užívání (po splnění podmínek)	02x, 03x	042

Zdroj: (Chalupa, 2018, s. 73)

Syntetické účty v tabulce jsou v souladu se vzorovým účtovým rozvrhem dle přílohy A. Při zařazení do užívání je třeba účtovat ve prospěch účtů skupiny 04 a na vrub majetkových účtů.

3 Odpisování a vyřazení majetku

Dlouhodobý majetek není spotřebováván jednorázově, ale jeho opotřebení je vyjádřeno pomocí odpisů. (Kandlerová, 2015) Hlavním úkolem odpisů je postupné přenášení hodnoty majetku do nákladů, kdy dochází k ovlivňování výše základu daně, dokud není majetek zcela odepsán. (Čermáková, 2003)

Ke snižování hodnoty majetku může docházet jak jeho používáním (fyzickým, příp. morálním zastaráváním), tak nepoužíváním (koroze, prach, neudržování). Účetní jednotka je povinna stanovit odpisový plán tak, aby co nejlépe zachycoval dobu použitelnosti majetku. (Kočová, 2006)

3.1 Účetní odpisy

Dle Hinkeho (2017) mají účetní odpisy za úkol vyjádřit skutečné opotřebení majetku, přičemž toto odpisování nemusí být stanoveno na základě času, ale i na jiných základech – např. výkonových či smíšených.

Účetním odpisem je vyjádřeno trvalé snížení hodnoty majetku postupně během jeho používání. Účetní jednotka si stanoví techniku odpisování.

Majetek mohou odepisovat účetní jednotky, které mají k majetku vlastnické nebo jiné právo k jeho užívání, jednotky hospodařící s majetkem státu, jednotky hospodařící s majetkem územních samosprávných celků, jednotky, které používají majetek v případech smlouvy o výpůjčce po dobu zajištění závazku převodem práva. Dále jednotky, které používají majetek, pokud je vlastnické právo k movitým věcem nabýváno na základě projevu vůle jiným způsobem než převzetím věci a jednotky, které jsou uživateli majetku a provedou na něm technické zhodnocení na svůj účet. (Chalupa, 2018)

Hlavním podkladem pro odpisování majetku je odpisový plán. Tento plán je vnitropodnikovou směrnicí, která stanovuje způsob výpočtu, účtování odpisů, soupis veškerého odpisovaného majetku v daném období, konkrétní metody odpisování, roční sazby a způsob stanovení sazeb. Tento plán však nemusí být stanoven do plné výše ocenění majetku. Můžeme zohlednit nejen dobu jeho možného užívání ale i jeho zbytkovou hodnotu, což je částka, kterou můžeme získat například jeho prodejem. Součet odpisů a zbytkové hodnoty však nesmí přesáhnout ocenění majetku.

Odpisy se zaokrouhlují na celé koruny nahoru. Majetek se odpisuje nejvýše do výše ocenění majetku. Doba odpisování je předepsána, nesmí být kratší než jeden rok, maximální doba

odpisování není určena, je však třeba brát ohled na dobu použitelnosti majetku či objem výkonů určující životnost majetku. Výjimkou je goodwill a nehmotné výsledky vývoje, kde nelze odhadnout dobu použitelnosti, je účetní jednotka povinna rozhodnout o době odpisování v rozmezí 60 až 120 měsíců a dobu zdůvodnit v příloze své účetní závěrky.

Základní techniky odpisování jsou časové a výkonové odpisy. V praxi se však můžeme setkat i s jinými způsoby například při odpisování dospělých zvířat a jejich skupin. (Chalupa, 2018)

Dle § 56a vyhlášky 500/2002 Sb. může účetní jednotka využít metodu komponentního odpisování, které se využívá pro zobrazení účetnictví s ohledem na významnost a věrný a poctivý obraz předmět účetnictví a finanční situace účetní jednotky. Účetní jednotka vymezi druh majetku, průběh používání a způsob určení komponenty včetně jejího ocenění. Komponenta je určená část majetku, u které je výše ocenění významná v poměru k výši ocenění celého majetku a jejíž doba použitelnosti se významně liší. Komponenta se poté odpisuje samostatně. Cílem komponentního odpisování je dosáhnout rovnoměrnějšího rozložení nákladů při výměně hlavních dílů majetku. Tato metoda je metodou pouze účetního odpisování nikoliv daňového. (Česko, 2002, § 56a)

Některý majetek se ale neodpisuje. Mezi tento majetek patří pozemky, umělecká díla, která nejsou součástí stavby, sbírky, movité kulturní památky, předměty kulturní hodnoty a obdobně hmotné movité věci stanovené zvláštními právními předpisy, dále nedokončený dlouhodobý hmotný i nehmotný majetek a technické zhodnocení, pokud nejsou uvedeny do stavu způsobilého k užívání, najatý, propachtovaný či jinak užívaný dlouhodobý majetek a preferenční limity, které nelze odpisovat podle času nebo výkonů a povolenky na emise. (Chalupa, 2018)

Syntetické účty v tabulce jsou v souladu se vzorovým účtovým rozvrhem dle přílohy A.

Tabulka 8: Základní účetní souvztažnosti odpisování dlouhodobého majetku

OPERACE	STRANA MD ÚČTU	STRANA D ÚČTU
Účetní odpisy dlouhodobého nehmotného majetku	551	07x
Účetní odpisy dlouhodobého hmotného majetku	551	08x

Zdroj: (Chalupa, 2018, s. 81)

3.2 Daňové odpisy

Daňové odpisy účetní jednotka uplatňuje pouze v případě hmotného majetku definovaného ZDP.

Mezi majetek, který je vyloučený z odpisování dle ZDP, patří majetek převedený bezúplatně podle smlouvy o finančním leasingu, pokud výdaje související s jeho pořízením nepřevyšší 40 000 Kč, pěstitelské celky trvalých porostů s dobou plodnosti delší než tři roky, které nedosáhly plodonosného stáří, hydromeliorace do dvou let po jejím dokončení, umělecká díla, která jsou hmotným majetkem a nejsou součástí stavby a budovy, předměty muzejní a galerijní hodnoty, movité kulturní památky a soubory movitých kulturních památek, hmotný majetek převzatý povinně bezúplatně podle zvláštních právních předpisů, inventarizační přebytky hmotného majetku, pokud nebyly při zjištění zaúčtovány ve prospěch výnosů, hmotný movitý majetek nabytý věřitelem v důsledku zajištění dluhu převodem práva, hmotný majetek, kdy odpisy uplatňuje jiná osoba a hmotný majetek nabytý darováním, pokud jeho bezúplatné nabytí bylo osvobozeno od daně z příjmů nebo nebylo předmětem daně. (Chalupa, 2018)

Základní techniky daňového odpisování jsou rovnoměrné, zrychlené, rovnoměrné časové a specifická technika odpisování technologických částí zařízení využívaných k výrobě elektřiny ze slunečního záření. (Chalupa, 2018)

Každý nově pořízený majetek je třeba zatřídit do jedné z 6 odpisových skupin stanovených ZDP, kdy se majetek zatřídí dle Přílohy č. 1 tohoto zákona. Doba odpisování je určena v tabulce č. 9 níže.

Tabulka 9: Doba odpisování majetku

ODPISOVÁ SKUPINA	DOBA ODPISOVÁNÍ
1	3 roky
2	5 let
3	10 let
4	20 let
5	30 let
6	50 let

Zdroj: (Česko, 1992, § 30)

3.2.1 Rovnoměrné odpisování

V případě rovnoměrného odpisování dle ZDP, je základ daně poplatníka je zatížen ve stejné výši téměř celou dobu odpisování, kromě majetku, který je odpisován poprvé. U některého

majetku lze odpis v prvním roce navýšit, kdy se jedná o navýšení o 10, 15 a 20 %. Sazby, jak s navýšením, tak bez, můžeme nalézt níže v tabulkách č. 10, 11, 12 a 13.

Tabulka 10: Základní roční odpisové sazby pro DHM u rovnoměrných odpisů dle ZDP

ODPISOVÁ SKUPINA	V PRVNÍM ROCE ODPISOVÁNÍ	V DALŠÍCH LETECH ODPISOVÁNÍ	PRO ZVÝŠENOU VSTUPNÍ CENU
1	20	40	33,3
2	11	22,25	20
3	5,5	10,5	10
4	2,15	5,15	5,0
5	1,4	3,4	3,4
6	1,02	2,02	2

Zdroj: (Česko, 1992, § 31)

ZDP připouští navýšení odpisu v prvním roce odpisování, kdy podmínkou je, že poplatník je prvním odpisovatelem, účetní jednotky však nejsou povinny navýšené sazby využít kromě výjimek.

V tabulce č. 11 jsou uvedeny roční odpisové sazby při zvýšení odpisu v prvním roce odpisování o 20 %, kdy je mohou používat pouze poplatníci s převážně zemědělskou výrobou, a to v případě strojů pro zemědělství a lesnictví označených v Klasifikaci produkce CZ-CPA kódem 28.3., kdy se za poplatníka s převážně zemědělskou a lesní výrobou považuje poplatník, u kterého příjmy z této činnosti v předchozím období překročily hranici 50 % z jeho celkových příjmů. (Chalupa, 2018)

Tabulka 11: Roční odpisová sazba při zvýšení odpisu v prvním roce o 20 %

ODPISOVÁ SKUPINA	V PRVNÍM ROCE ODPISOVÁNÍ	V DALŠÍCH LETECH ODPISOVÁNÍ	PRO ZVÝŠENOU VSTUPNÍ CENU
1	40	30	33,3
2	31	17,25	20
3	24,4	8,4	10

Zdroj: (Česko, 1992, § 31)

V tabulce č. 12 jsou uvedeny roční odpisové sazby při zvýšení odpisu v prvním roce odpisování o 15 %. Tyto sazby mohou využít zařízení pro čištění a úpravu vod označeného v Klasifikaci produkce CZ-CPA kódem 28.29.12 a využíváno ve stavbách zařazených podle Klasifikace stavebních děl CZ-CC do podtřídy 125113 a třídící a úpravárenské zařízení na zhodnocení druhotných surovin zahrnutých v oddílu 28 Klasifikace produkce CZ-CPA,

pomocí něhož jsou zpracovány druhotné suroviny specifikované ve třídě CZ-CPA 38.32. (Chalupa, 2018)

Tabulka 12: Roční odpisová sazba při zvýšení odpisu v prvním roce o 15 %

ODPISOVÁ SKUPINA	V PRVNÍM ROCE ODPISOVÁNÍ	V DALŠÍCH LETECH ODPISOVÁNÍ	PRO ZVÝŠENOU VSTUPNÍ CENU
1	35	32,5	33,3
2	26	18,5	20
3	19	9	10

Zdroj: (Česko, 1992, § 31)

V tabulce č. 13 jsou uvedeny roční odpisové sazby při zvýšení odpisu v prvním roce odpisování o 10 %. Tyto sazby mohou využít převážně všichni poplatníci u většiny hmotného majetku dle přílohy k ZDP v odpisových skupinách 1 až 3, kdy výjimkou jsou poplatníci, kteří mohou využít sazby zvýšené o 15 a 20 % a majetek, kde není možno využít navýšených sazeb, což jsou poplatníci vlastníci letadla, pokud nejsou využívána provozovateli letecké dopravy, leteckých prací na základě vydané koncese a provozovateli leteckých škol, motocyklů a osobních automobilů, pokud nejsou využívány provozovateli silniční motorové dopravy a provozovateli taxislužby na základě vydané koncese a provozovateli autoškol nebo pokud se nejedná o osobní automobily v provedení speciální vozidlo podskupiny sanitní a pohřební, hmotný majetek označený v klasifikaci produkce CZ-CPA kódem 27.5 a 30.12. (Chalupa, 2018)

Tabulka 13: Roční odpisová sazba při zvýšení odpisu v prvním roce o 10 %

ODPISOVÁ SKUPINA	V PRVNÍM ROCE ODPISOVÁNÍ	V DALŠÍCH LETECH ODPISOVÁNÍ	PRO ZVÝŠENOU VSTUPNÍ CENU
1	30	35	33,3
2	21	19,75	20
3	15,4	9,4	10

Zdroj: (Česko, 1992, §31)

Roční odpis v prvním roce odpisování

Roční odpis je tvořen součinem jedné setiny vstupní ceny a roční odpisové sazby v prvním roce odpisování dle odpisové skupiny, do které byl majetek zařazen, kdy se výpočet řídí vzorcem 1.

$$RO = (VC \div 100) \times ROS_{\text{v prvním roce odpisování}} \quad (1)$$

kde: RO je roční odpis,
VC je vstupní cena,
ROS je roční odpisová sazba. (Chalupa, 2018)

Roční odpis v dalších letech odpisování

Roční odpis je tvořen součinem jedné setiny vstupné ceny a roční odpisové sazby v dalších letech odpisování dle odpisové skupiny, do které byl majetek zařazen, kdy se výpočet řídí vzorcem 2.

$$RO = (VC \div 100) \times ROS_{v\text{ dalších letech odpisování}} \quad (2)$$

kde: RO je roční odpis,
VC je vstupní cena,
ROS je roční odpisová sazba. (Chalupa, 2018)

Roční odpis po provedeném technickém zhodnocení majetku

Roční odpis je tvořen součinem jedné setiny zvýšené vstupní ceny (tj. součtem vstupní ceny a výší technického zhodnocení) a roční odpisové sazby platné pro zvýšenou vstupní cenu, kdy se výpočet řídí vzorcem 3.

$$RO = (ZVC \div 100) \times ROS_{pro\text{ zvýšenou vstupní cenu}} \quad (3)$$

kde: RO je roční odpis,
ZVC je zvýšená vstupní cena,
ROS je roční odpisová sazba. (Chalupa, 2018)

Pokud se jedná o rovnoměrné odpisy dle ZDP, může účetní jednotka při odpisování uplatnit nižší částky odpisů, neboť doba uvedená v ZDP je považována za minimální. Roční odpisové sazby nemusí být během doby odpisování stejné, odpisovaná částka ale nesmí překročit vstupní cenu. (Chalupa, 2018)

3.2.2 Zrychlené odpisování

U zrychleného odpisování není majetek odpisován rovnoměrně. Majetek je v prvních letech odpisován z větší části a ke konci odpisování je odpis nižší. Pro zrychlené odpisování se užívají koeficienty uvedené v tabulce č. 14.

Tabulka 14: Koeficienty pro zrychlené odpisování

ODPISOVÁ SKUPINA	V PRVNÍM ROCE ODPISOVÁNÍ	V DALŠÍCH LETECH ODPISOVÁNÍ	PRO ZVÝŠENOU ZŮSTATKOVOU CENU
1	3	4	3
2	5	6	5
3	10	11	10
4	20	21	20
5	30	31	30
6	50	51	50

Zdroj: (Česko, 1992, § 32)

Roční odpis v prvním roce odpisování

$$RO = VC \div K_1 \quad (4)$$

kde: RO je roční odpis,

VC je vstupní cena,

K_1 je koeficient v prvním roce odpisování. (Chalupa, 2018)

Pokud je majitel prvním odpisovatelem, může uplatnit zvýšený odpis o 10, 15 nebo 20 % v prvním roce za stejných podmínek jako u rovnoměrného odpisování, kdy se výpočet řídí vzorcem 4.

Roční odpis v dalších letech odpisování

Výpočet se řídí vzorcem 5.

$$RO = (2 \times ZC) \div (K_D - PLO) \quad (5)$$

kde: RO je roční odpis,

ZC je zůstatková cena (rozdíl mezi vstupní cenou a úhrnem ročních odpisů),

K_D je koeficient v dalších letech odpisování,

PLO je počet let, po která již byl majetek odpisován. (Chalupa, 2018)

Roční odpis po provedeném technickém zhodnocení majetku

Stejně jako při vypočtení zrychleného odpisu bez technického zhodnocení je vzorec odlišný pro odpis v prvním roce a v dalších letech při provedení technického zhodnocení.

a) V roce provedení technického zhodnocení

Výpočet se řídí vzorcem 6.

$$RO = (2 \times ZC_{zvýšená}) \div K_{ZZC} \quad (6)$$

kde: RO je roční odpis,

$ZC_{zvýšená}$ je součet zůstatkové ceny a technického zhodnocení,

K_{ZZC} je koeficient pro zvýšenou zůstatkovou cenu. (Chalupa, 2018)

b) V dalších zdaňovacích obdobích

Výpočet se řídí vzorcem 7.

$$RO = (2 \times ZC) \div (K_{ZZC} - PLO_{ZZC}) \quad (7)$$

kde: RO je roční odpis,

ZC je zůstatková cena,

K_{ZZC} je koeficient pro zvýšenou zůstatkovou cenu,

PLO_{ZZC} je počet let, po která je ze zvýšené zůstatkové ceny odpisován.

(Chalupa, 2018)

Účetní jednotky, které vlastní majetek na počátku zdaňovacího období, ale během období jej vyřadí nebo převedou na jinou osobu, mohou uplatnit odpis v poloviční výši.

(Chalupa, 2018)

3.3 Vyřazování majetku

Nepotřebný či nevyužitelný majetek může jednotka vyřadit formou prodeje, likvidace, darováním či vkladem do jiné obchodní společnosti. Může nastat škoda, manko či převedení do osobního užívání (u FO). Forma vyřazení je důležitá nejen z hlediska účtování ale i z hlediska ZDP. (Chalupa, 2018) Syntetické účty v tabulce jsou v souladu se vzorovým účtovým rozvrhem dle přílohy A.

Tabulka 15: Formy vyřazení majetku a jejich důsledky

FORMA VYŘAZENÍ	STRANA MD ÚČTU	STRANA D ÚČTU	ZVLÁŠTNÍ ÚPRAVA V ZDP
Prodej dlouhodobého nehmotného majetku, která je i nehmotným majetkem podle § 32a ZDP: – zůstatková cena – vyřazení majetku v historickém ocenění	541 07x	07x 01x	§ 32a odst. 7 a § 24 odst. 2 písm. b) – daňově účinnou je pouze „daňová“ zůstatková cena prodaného majetku
Prodej dlouhodobého nehmotného majetku, který není nehmotným majetkem podle ZDP: – zůstatková cena – vyřazení majetku v historickém ocenění	541 07x	07x 01x	

FORMA VYŘAZENÍ	STRANA MD ÚČTU	STRANA D ÚČTU	ZVLÁŠTNÍ ÚPRAVA V ZDP
<p>Prodej odpisovaného dlouhodobého majetku, který není majetkem hmotným podle § 26 ZDP:</p> <p>– zůstatková cena – vyřazení majetku v historickém ocenění</p>	<p>541 08x</p>	<p>08x 02x</p>	
<p>Prodej neodpisovaného dlouhodobého hmotného majetku:</p> <p>– vyřazení majetku v historickém ocenění</p>	<p>541</p>	<p>03x</p>	<p>§ 24 odst. 2 písm. t) – vstupní cena (pořizovací cena) pozemku je u fyzických osob daňově účinnou pouze do výše příjmů z prodeje; je-li pozemek prodáván osobou právnickou, není omezení výší příjmů z prodeje uplatňováno – vstupní cena (pořizovací cena) uměleckých děl a sbírek je daňově účinnou pouze do výše příjmů z jejich prodeje</p>
<p>Darování dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku:</p> <p>– zůstatková cena – vyřazení majetku v historickém ocenění</p>	<p>543 07x, 08x</p>	<p>07x, 08x 01x, 02x</p>	<p>§ 25 odst. 1 písm. o) – zůstatková cena hmotného a nehmotného majetku vyřazeného v důsledku darování není daňově účinnou, snížit základ daně o poskytnuté dary lze za podmínek vymezených § 15 odst. 1 (FO) nebo § 20 odst. 8 (PO)</p>

FORMA VYŘAZENÍ	STRANA MD ÚČTU	STRANA D ÚČTU	ZVLÁŠTNÍ ÚPRAVA V ZDP
Vyřazení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku likvidací (kromě případů škod): – zůstatková cena – vyřazení majetku v historickém ocenění	551 07x, 08x	07x, 08x 01x, 02x	§ 24 odst. 2 písm. b) a § 32a odst. 7 – v případě likvidace hmotného a nehmotného majetku vymezeného ZDP je daňově účinnou pouze jeho „daňová“ zůstatková cena
Přeřazení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku z podnikání do osobního užívání (pouze FO): – zůstatková cena – vyřazení majetku v historickém ocenění	491 07x, 08x	07x, 08x 01x, 02x	

Zdroj: (Chalupa, 2018, s. 105, 106)

Při likvidaci stavebních děl či jejich částí z důvodu nové výstavby se stává zůstatková cena likvidovaného díla součástí ocenění nově pořizovaného dlouhodobého majetku. (Chalupa, 2018)

4 Vybraný podnik a zhodnocení činností podniku

V této části se práce zabývá zhodnocením činností vybraného podniku. Vybraným podnikem je firma KOMP-CZ s.r.o. V úvodní části této kapitoly bude podnik krátce představen. Dále bude zhodnocen základními finančními ukazateli, kdy základními podklady pro jejich jsou účetní výkazy jako rozvaha a výkaz zisku a ztráty.

4.1 Informace o podniku

Firma byla založena 11. července 2007 jako společnost s ručením omezeným. Sídlem společnosti jsou Voděrady – Džbánov 14, PSČ 56601. Statutárním orgánem společnosti je jednatel Miloš Pokorný, který je zároveň jediným společníkem firmy a má tedy 100 % obchodní podíl ve firmě. (MSČR, 2019)

Firma funguje již od roku 1996. Dříve ale existovala jako fyzická osoba „Miloš Pokorný“. Díky zdokonalování procesů, získání nových prostor a navýšení počtu zaměstnanců se rozhodla založit společnost KOMP-CZ s.r.o. (KOMP-CZ, 2019)

Firma se dle obchodního rejstříku zabývá obráběčstvím, zámečnictvím, nástrojářstvím a výrobou, obchodem a službami neuvedených v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona. (Veřejný rejstřík, 2019) Od roku 2007 má firma certifikaci ISO 9001:2000 a 14001:2004. (KOMP-CZ, 2019) Podnik má 6 až 9 zaměstnanců. (ČSÚ, 2019)

Podniku dne 11.11.2015 byla přiznána dotace ve výši 2 250 000 Kč z fondů Evropské unie na pořízení zařízení pro přesné obrábění. Tato dotace byla vyplacena 8.2.2016 a bylo z ní využito 1 896 649 Kč. (CzechInvest, 2019)

4.2 Základní finanční ukazatelé podniku

Nejprve je třeba zhodnotit finanční výkonnost podniku. K tomu slouží finanční ukazatelé, kteří budou zhodnoceni za období 2013–2017. Ke každému ukazateli je zpracován graf, který porovnává právě hodnoty za zmíněné období.

Čistý pracovní kapitál

Čistý pracovní kapitál je část oběžných aktiv, která je financována vlastním kapitálem nebo dlouhodobými cizími zdroji. Je to tedy taková výše zásob, pohledávek a finančního majetku, kterou může podnik ve firmě udržovat po nějakou dobu a nemusí ji v dohledné době splácet. Tyto volné prostředky může podnik zhodnocovat. Současně čistý pracovní kapitál slouží

jako rezerva pro náhlé potřeby likvidních prostředků. (Chlada, 2014) Pro výpočet se používá vzorec číslo 8.

$$\text{ČPK} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobé závazky} \text{ [Kč]} \quad (8)$$

(Hinke, 2016)

Na obrázku 1 níže, je zpracován graf ukazující vývoj čistého pracovního kapitálu v podniku od roku 2013 do roku 2017.

Obrázek 1: Čistý pracovní kapitál

Zdroj: (Vlastní zpracování na základě přílohy 2, 2019)

Čistý pracovní kapitál do roku 2015 stoupal a nyní se ustálil okolo částky 8 000 000 Kč. Čím vyšší jsou hodnoty čistého pracovního kapitálu, tím větší je likvidní schopnost podniku hradit dvě závazky. (Jiříček, 2008)

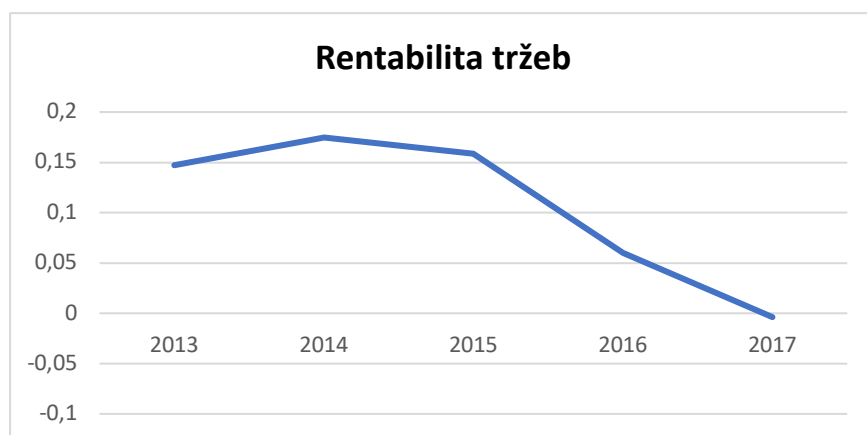
Rentabilita tržeb

Rentabilita tržeb, zkráceně ROS, vyjadřuje procentuální podíl výsledku hospodaření na tržbách za prodej zboží, výrobků a služeb. Z tohoto ukazatele může firma usoudit, jak hospodárně využívá své prostředky. Na vývoj tohoto ukazatele má vliv především změna ceny a nákladů, výše tržeb, kurzové rozdíly a prodejní sortiment. (Jiříček, 2008) Vzorec 9 říká, jakým způsobem se provádí výpočet ROS.

$$\text{ROS} = \frac{\text{EAT}}{\text{tržby}} \text{ [Kč]} \quad (9)$$

(Hinke, 2016)

Na obrázku 2 je vidět graf, který vypovídá o průběhu rentability tržeb v podniku za období 2013–2017.

Obrázek 2: Rentabilita tržeb

Zdroj: (Vlastní zpracování na základě přílohy 2, 2019)

Hodnoty podniku klesají, kdy se dokonce v roce 2017 podnik dostal do minusových hodnot. To o podniku říká, že své prostředky nevyužívá příliš efektivně. Podnik by se měl zaměřit na analýzu svých nákladů. Pokud by své náklady snížil, mohl by dosahovat vyššího zisku. (Jiříček, 2008)

Rentabilita úhrnných vložených prostředků

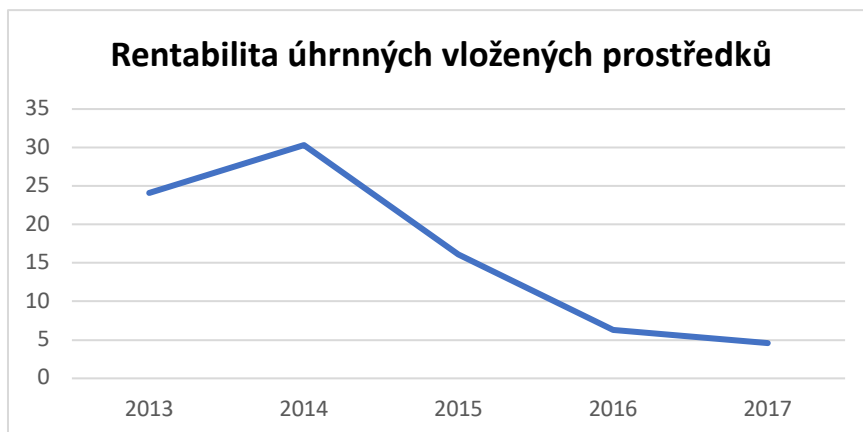
Rentabilita úhrnných vložených prostředků, zkráceně ROA, vyjadřuje celkovou efektivnost podnikání. Tento ukazatel říká, jak byl zhodnocen celkový vložený kapitál bez ohledu na zdroj jeho financování. (Jiříček, 2008) Tento ukazatel je využíván ke komplexnímu posouzení schopnosti podniku jako celku vytvářet zisk, ale i při hodnocení vnitropodnikových útvarů. (Jiříček, 2008)

Způsob výpočtu se řídí dle vzorce 10.

$$ROA = \frac{EBIT}{\text{celková aktiva}} \times 100 [\%] \quad (10)$$

(Hinke, 2016)

Na obrázku 3 je vidět průběh hodnot ROA ve vybraném podniku.

Obrázek 3: Rentabilita úhrnných vložených prostředků

Zdroj: (Vlastní zpracování na základě přílohy 2, 2019)

Na obrázku 3 vidíme, že za sledované období hodnoty rapidně klesly a přibližují se nulové ose. Štorch (2014) tvrdí, že by hodnota měla být vyšší než 5 %, což podnik splňuje.

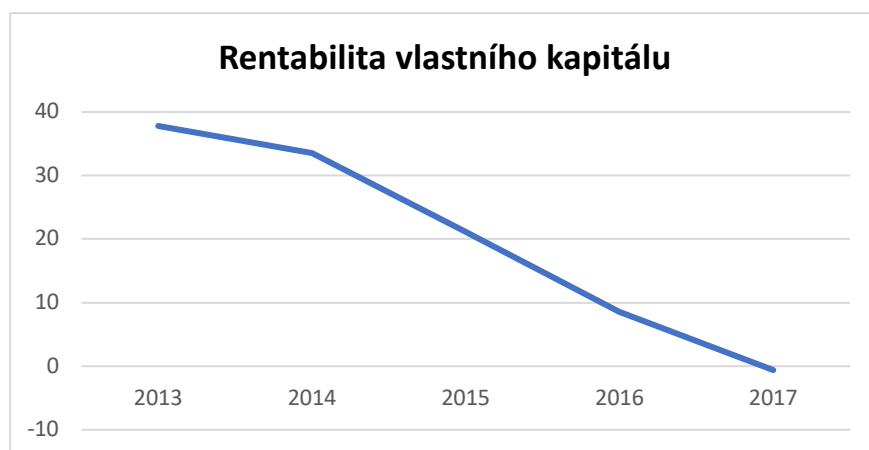
Rentabilita vlastního kapitálu

Rentabilita vlastního kapitálu, zkráceně ROE, vyjadřuje efektivnost hospodaření podniku s vloženými prostředky. Tento ukazatel je velmi důležitým pro vlastníky podniku při hodnocení úspěšnosti jejich investic. Pokud by totiž byla hodnota dlouhodobě nižší, bude podnik pravděpodobně odsouzen k zániku, neboť investor bude investovat svůj kapitál výhodnějším způsobem. (Jiříček, 2008) Způsob výpočtu se řídí dle vzorce 11.

$$ROE = \frac{EAT}{\text{vlastní kapitál}} \times 100 [\%] \quad (11)$$

(Hinke, 2016)

Obrázek 4 ukazuje průběh rentability vlastního kapitálu.

Obrázek 4: Rentabilita vlastního kapitálu

Zdroj: (Vlastní zpracování na základě přílohy 2, 2019)

Vidíme zde, že tento ukazatel také rapidně klesl až do minusových hodnot. Doporučená hodnota je ale vyšší než 8 %. (Štorch, 2014)

Běžná likvidita

Ukazatel běžné likvidity vyjadřuje kolikrát je podnik schopen uspokojit své věřitele, pokud naráz promění všechna oběžná aktiva na hotovost. Nevýhodou tohoto ukazatele je, pokud jsou do oběžných aktiv zahrnuty také nedobytné pohledávky či neprodejné zásoby. (Jiříček, 2008)

Výpočet se řídí dle vzorce 12.

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}} \times 100 [\%] \quad (12)$$

(Hinke, 2016)

Obrázek 5 ukazuje průběh běžné likvidity v podniku.

Obrázek 5: Běžná likvidita

Zdroj: (Vlastní zpracování na základě přílohy 2, 2019)

Doporučené hodnoty jsou v rozmezí 150 až 250 %. (Štroch, 2014) Ve vybraném podniku jsou ale hodnoty příliš vysoké a stále stoupají. Nejvyšší hodnota v roce 2016 stoupla dokonce na 767 %, což je téměř trojnásobek doporučených hodnot. Pro podnik tato skutečnost ale není rozhodná. Důležité je, že čím vyšší hodnota je, tím lépe podnik dokáže dostát svých závazků. (Jiríček, 2008)

Pohotová likvidita

Pohotová likvidita, jinak také likvidita 2. stupně, vyjadřuje, jaká část krátkodobých závazků je kryta pouze finančním majetkem a krátkodobými pohledávkami. (Jiríček, 2008) Výpočet se řídí vzorcem 13.

$$\text{Pohotov\acute{a} likvidita} = \frac{\text{ob\acute{e}žn\acute{a} aktiva - z\acute{a}sob\acute{y}}}{\text{kr\acute{a}tkodob\acute{e} z\acute{a}vazky}} \times 100 [\%] \quad (13)$$

(Hinke, 2016)

Obrázek 6 vyjadřuje průběh pohotové likvidity ve sledovaném období.

Obrázek 6: Pohotová likvidita

Zdroj: (Vlastní zpracování na základě přílohy 2, 2019)

Doporučené hodnoty jsou v rozmezí 100 až 150 %. (Štroch, 2014) Na grafu ale vidíme, že podnik má opět až trojnásobné hodnoty. Rozhodně je dobré, že je podnik schopen zaplatit své závazky, aniž by musel prodávat své zásoby. Vysoká hodnota ukazatele je příznivější pro věřitele. (Jiříček, 2008)

Okamžitá likvidita

Okamžitá likvidita, jinak také likvidita 1. stupně, vyjadřuje, jaká část krátkodobých závazků je kryta pouze finančním majetkem. Měří schopnost podniku hradit právě splatné dluhy. (Jiříček, 2008)

Způsob výpočtu se řídí vzorcem 14.

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{finanční majetek}}{\text{krátkodobé závazky}} \times 100 [\%] \quad (14)$$

(Hinke, 2016)

Na obrázku 7 je vidět graf okamžité likvidity ve sledovaném období.

Obrázek 7: Okamžitá likvidita

Zdroj: (Vlastní zpracování na základě přílohy 2, 2019)

Doporučené hodnoty jsou 20–50 %. Hodnoty se ve sledovaném podniku jsou na počátku sledovaného období pod hranicí doporučených hodnot a na konci sledovaného období jsou vyšší. Obecně platí, že čím vyšší je hodnota, tím příznivější je situace v podniku. Hodnoty nad 100 % znamenají nerentabilní vázání prostředků, což není výhodné z hlediska výnosnosti podnikání. (Jiříček, 2008)

Celková zadluženost

Celková zadluženost, jinak také věřitelské riziko, vyjadřuje míru krytí majetku cizími zdroji. (Jadviščák, 2011)

Výpočet se řídí vzorcem 15.

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}} \times 100 [\%] \quad (15)$$

(Hinke, 2016)

Na obrázku 8 vidíme průběh ukazatele celkové zadluženosti.

Obrázek 8: Celková zadluženost

Zdroj: (Vlastní zpracování na základě přílohy 2, 2019)

Doporučené hodnoty tohoto ukazatele jsou v rozmezí 30–60 %. (Štroch, 2014) Obecně platí, že čím vyšší je hodnota ukazatele, tím více je podnik zadluženější. Ve sledovaném podniku se hodnoty pohybují v doporučeném rozmezí, podnik není tedy příliš zadlužen a zároveň využívá příležitosti cizího kapitálu.

Zadluženost vlastního kapitálu

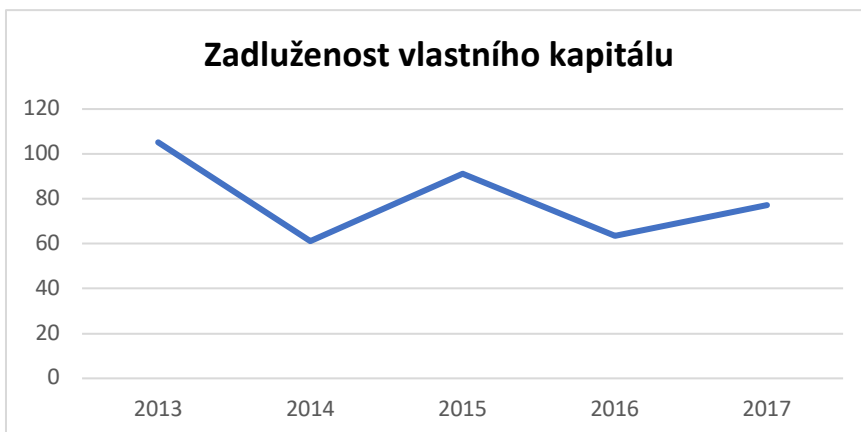
Zadluženost vlastního kapitálu, jinak také míra zadluženosti, je velmi významným ukazatelem pro banku při poskytování úvěru. Cizí zdroje by neměly překročit jeden a půl násobek hodnoty vlastního kapitálu. (Jadviščík, 2011)

Výpočet se řídí vzorcem 16.

$$\text{Zadluženost vlastního kapitálu} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{vlastní kapitál}} \times 100 [\%] \quad (16)$$

(Hinke, 2016)

Obrázek 9 obsahuje hodnoty zadluženosti vlastního kapitálu.

Obrázek 9: Zadluženost vlastního kapitálu

Zdroj: (Vlastní zpracování na základě přílohy 2, 2019)

Doporučené hodnoty převyšují 80 %. Hodnoty se ve sledovaném podniku pohybují v rozmezí 105,17 % až 61,15 %, což znamená, že podnik převážně využívá vlastní zdroje financování. (Štroch, 2014)

Úrokové krytí

Ukazatel úrokového krytí říká, kolikrát jsou úroky z poskytnutých úvěrů kryty výsledkem hospodaření firmy za dané účetní období. (Jadvišček, 2011) Ukazatel informuje, zda je podnik schopen splácet své závazky z úroků. (Jiríček, 2008)

Výpočet se řídí vzorcem 17.

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{EBIT}{\text{nákladové úroky}} \text{ [Kč]} \quad (17)$$

(Hinke, 2016)

Na obrázku 10 je vidět průběh ukazatele úrokového krytí za sledované období.

Obrázek 10: Úrokové krytí

Zdroj: (Vlastní zpracování na základě přílohy 2, 2019)

Optimální hodnotou tohoto ukazatele jsou hodnoty vyšší než 2. (Štroch, 2014) Podnik optimum splňuje, ovšem jeho výsledky jsou nestálé a kolísavé.

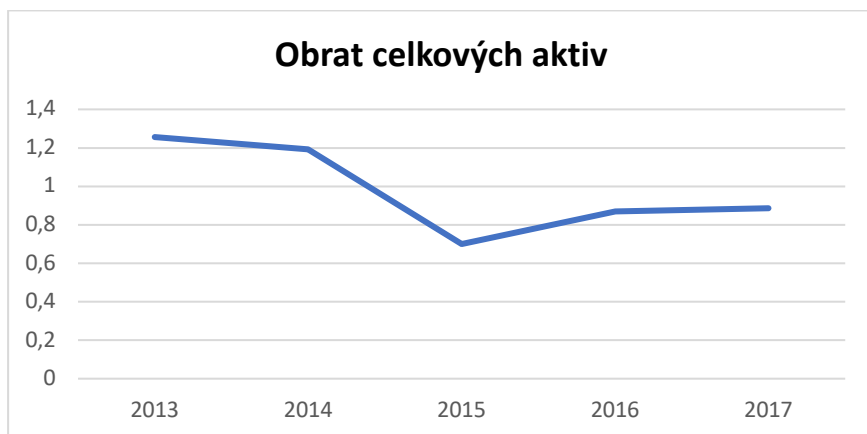
Obrat celkových aktiv

Ukazatel obratu celkových aktiv měří efektivnost využití veškerých aktiv v podniku. Ukazuje zhodnocení stálých i oběžných aktiv ve výrobní činnosti podniku bez ohledu na zdroje krytí. Ukazatel informuje, jak rychle dokáže podnik otáčet vložený kapitál. (Jiříček, 2008) Výpočet se řídí vzorcem 18.

$$\text{Obrat celkových aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{celková aktiva}} [\text{Kč}] \quad (18)$$

(Hinke, 2016)

Obrázek 11 ukazuje hodnoty obratu celkových aktiv ve sledovaném podniku.

Obrázek 11: Obrat celkových aktiv

Zdroj: (Vlastní zpracování na základě přílohy 2, 2019)

Štroch (2014) říká, že doporučenou hodnotou je 1. (Štroch, 2014) Naopak ale Jiříček (2008) nijak nespecifikuje doporučenou hodnotu, pouze konstatuje, že vysoký obrat je projevem efektivního využívání majetku. (Jiříček, 2008) Podnik se pohybuje okolo doporučené hodnoty.

Obrat dlouhodobého majetku

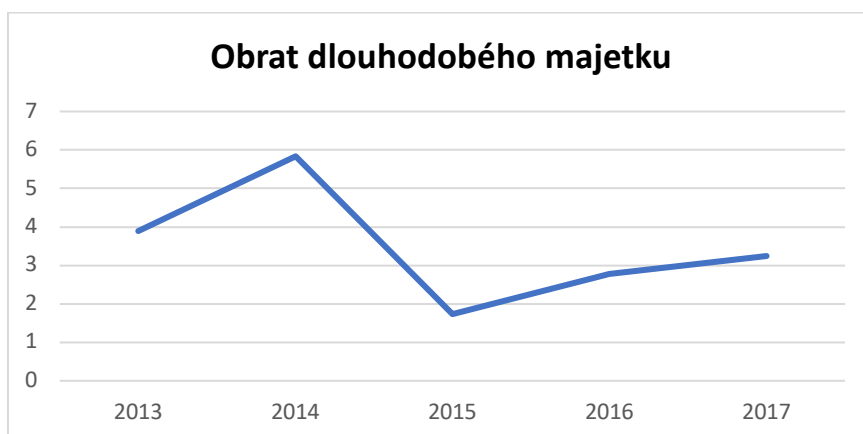
Ukazatel obratu dlouhodobého majetku vyjadřuje efektivnost a intenzitu využívání dlouhodobého majetku. (Mrkvička, 2006)

Výpočet se řídí vzorcem 19.

$$\text{Obrat dlouhodobého majetku} = \frac{\text{tržby}}{\text{dlouhodobý hmotný majetek}} \quad (19)$$

(Mrkvička, 2006)

Na obrázku 12 je vidět průběh obratu dlouhodobého majetku podniku.

Obrázek 12: Obrat dlouhodobého majetku

Zdroj: (Vlastní zpracování na základě přílohy 2, 2019)

Z obrázku vidíme, že hodnoty ukazatele jsou kolísavé a poměrně rostoucí kromě období mezi roky 2014 a 2015.

Doba obratu zásob

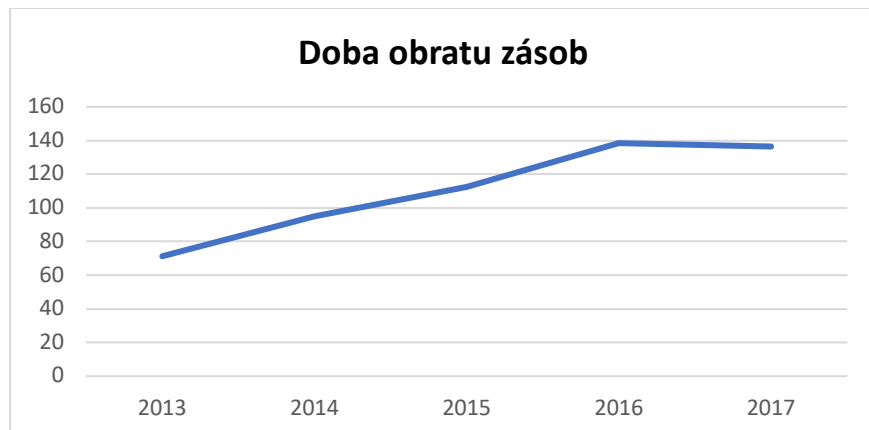
Doba obratu zásob říká, po jakou dobu jsou oběžná aktiva vázána v zásobách, tj. dobu potřebnou k přeměně do peněžní formy. Cílem by mělo být co největší zkrácení této doby, což může mít za důsledek snižování nákladů spojených se skladováním a následné využití finančních zdrojů jiným způsobem. (Jiříček, 2008)

Výpočet se řídí dle vzorce 20.

$$Doba\ obratu\ zásob = \frac{365}{obrat\ zásob} [dny] \quad (20)$$

(Mrkvička, 2006)

Na obrázku 13 je vidět průběh doby obratu zásob ve sledovaném období.

Obrázek 13: Doba obratu zásob

Zdroj: (Vlastní zpracování na základě přílohy 2, 2019)

Obecně platí, čím kratší doba obratu zásob, tím pro podnik lépe. (Štroch, 2014) Je třeba tedy říct, že není dobré, že ve sledovaném podniku hodnoty během sledovaného období stouply na téměř dvojnásobek hodnot roku 2013. Za optimální je považována hodnota do 30 dní, avšak rozmezí 50 až 100 dní je dobou obratu zásob většiny podniků v České Republice a doba obratu nad 100 dní představuje negativní vývoj. (Jiříček, 2008)

Obrat zásob

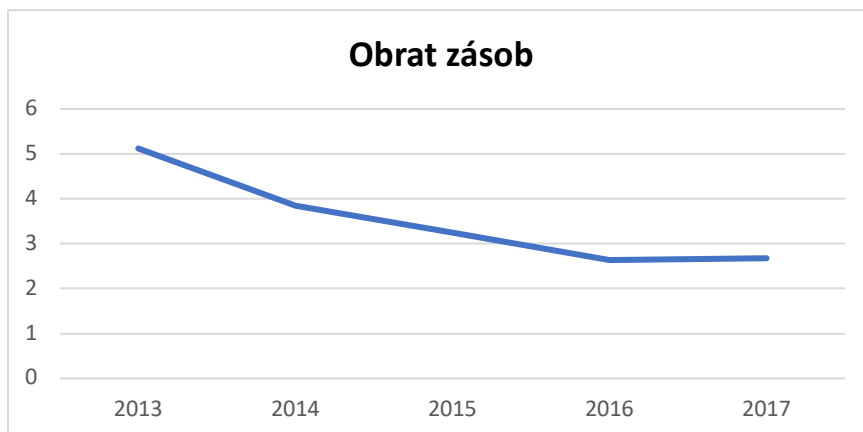
Ukazatel obratu zásob říká, kolikrát za rok se zásoby přemění v ostatní formy oběžného majetku až po opětovný nákup zásob. (Jiříček, 2008)

Výpočet se řídí vzorcem 21.

$$Obrat\ zásob = \frac{tržby}{zásoby} \quad (21)$$

(Jiříček, 2008)

Obrázek 14 ukazuje průběh obratu zásob během sledovaného období.

Obrázek 14: Obrat zásob

Zdroj: (Vlastní zpracování na základě přílohy 2, 2019)

Štroch (2014) udává, že čím vyšší obratovost zásob, tím lépe pro podnik. Ve vybraném podniku ale hodnoty za sledované období klesají, a to až na polovinu hodnoty v roce 2013.

Shrnutí

Analýza ukazatelů rentability odhaluje, že rentabilita podniku prudce klesá. Majitel by se tedy měl zamyslet, v čem je problém a rozhodně zapracovat s těmito ukazateli tak, aby začaly stoupat, a to tím způsobem, že se zaměří na vývoj jednotlivých veličin a zapracuje s parametry, které do ukazatelů vstupují. Jako například zisk podniku, kdy je třeba snížit náklady a tím se ustálí průběh výsledků některých ukazatelů. Oproti tomu jsou ale likviditní ukazatele velmi pozitivní s rostoucí tendencí. Lze usoudit, že se firma nemá šanci dostat do finančních problémů, pokud bude pokračovat v dosavadní strategii.

Ukazatele zadluženosti ukazují, že podnik nemá žádné problémy s vysokou zadlužeností. Je financován především z vlastních zdrojů. Pokud se bude držet dosavadního postupu, neměl by nastat žádný velký problém. Na druhou stranu by podnik měl začít využívat alespoň z části cizí kapitál. Je třeba si ale uvědomit, kdy je podnik zadlužen optimálně, a zároveň si musí dát pozor na dluhovou past. Náklady na cizí kapitál jsou uznatelnými náklady, mohl by si tedy ponížít hospodářský výsledek, což vede ke snížení daně.

Podnik se dle ukazatelů obratovosti pohybuje v optimu, neměl by tedy žádný problém nastat ani zde. Majitel společnosti by si ale měl rozhodně dát pozor na kolísavost některých ukazatelů.

5 Dlouhodobý majetek podniku

Podnik KOMP-CZ s.r.o. používá ke své činnosti pouze dlouhodobý hmotný majetek. Hraničním oceněním pro dlouhodobý majetek v tomto podniku je částka 40 000 Kč a doba použitelnosti musí být delší než jeden rok.

Přehled syntetických účtů firmy KOMP-CZ, s.r.o.

V tabulce 16 můžeme vidět přehled syntetických účtů, které podnik KOMP-CZ, s.r.o. využívá k evidenci majetku.

Tabulka 16: Přehled syntetických účtů firmy KOMP-CZ, s.r.o.

Číslo účtu	Název účtu
019	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek
021	Stavby
022	Hmotné movité věci a jejich soubory
026	Pěstitelské celky trvalých porostů
029	Jiný dlouhodobý hmotný majetek
031	Pozemky
032	Umělecká díla a sbírky
040	Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek
041	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek
042	Nedokončený hmotný majetek
043	Pořízení dlouhodobého finančního majetku
050	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek
051	Poskytnuté zálohy a závadvky na dlouhodobý nehmotný majetek
052	Poskytnuté zálohy a závadvky na dlouhodobý hmotný majetek
053	Poskytnuté zálohy a závadvky na dlouhodobý finanční majetek
061	Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba
062	Podíly – podstatný vliv
063	Ostatní dlouhodobé cenné papíry

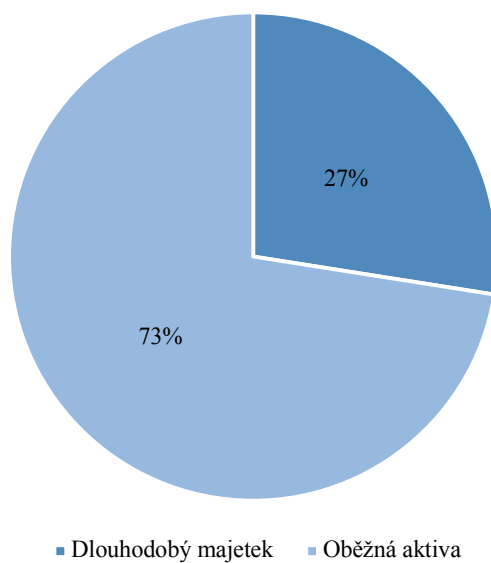
065	Dluhové cenné a papíry držené do splatnosti
066	Zápůjčky a úvěry ovládaných nebo ovládajících osob podstatný vliv
067	Zápůjčky a úvěry – podstatný vliv
069	Jiný dlouhodobý finanční majetek
070	Oprávký k dlouhodobému nehmotnému majetku
072	Oprávký k nehmotným výsledům výzkumu a vývoje
073	Oprávký k softwaru
074	Oprávký k ostatním ocenitelným právům
075	Oprávký ke goodwillu
079	Oprávký k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku
081	Oprávký ke stavbám
082	Oprávký k nehmotným movitým věcem a jejich souborům
085	Oprávký k pěstitelským celkům trvalých porostů
086	Oprávký k dospělým zvířatům a jejich skupinám
089	Oprávký k jinému dlouhodobému nehmotnému majetku
091	Opravná položka k dlouhodobému nehmotnému majetku
092	Opravná položka k dlouhodobému hmotnému majetku
093	Opravná položka k dlouhodobému nedokončenému majetku
094	Opravná položka k dlouhodobému nedokončenému hmotnému majetku
095	Opravná položka k poskytnutým zálohám a závdkům na dlouhodobý majetek
096	Opravná položka k dlouhodobému finančnímu majetku
097	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku
098	Oprávký k oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku

Zdroj: (interní zdroje společnosti KOMP-CZ, s.r.o., 2019)

V tabulce vidíme, že přestože podnik nevyužívá finanční majetek, účty k němu má, tedy pokud by chtěl využívat finanční majetek mohl by. Dále vidíme, že se podnik vesměs drží vzorových účtových rozvrhů s minimálními odchylkami.

Z obrázku č. 15 je možno vyčíst, jaký podíl z celkových aktiv tvoří dlouhodobý majetek ve společnosti k 31.12.2017.

Podíl DM na celkových aktivech k 31.12.2017

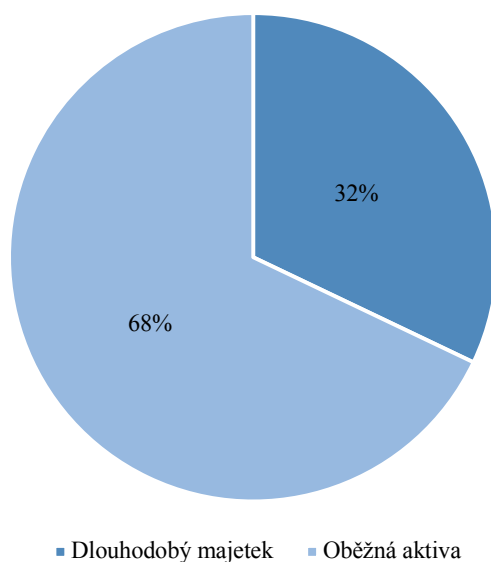

Obrázek 15: Podíl DM na celkových aktivech k 31.12.2017

Zdroj: (Vlastní zpracování na základě přílohy 2, 2019)

Pro porovnání na obrázku 16 můžeme vidět podíl DM z celkových aktiv k 31.12.2013.

Podíl DM na celkových aktivech k 31.12.2013

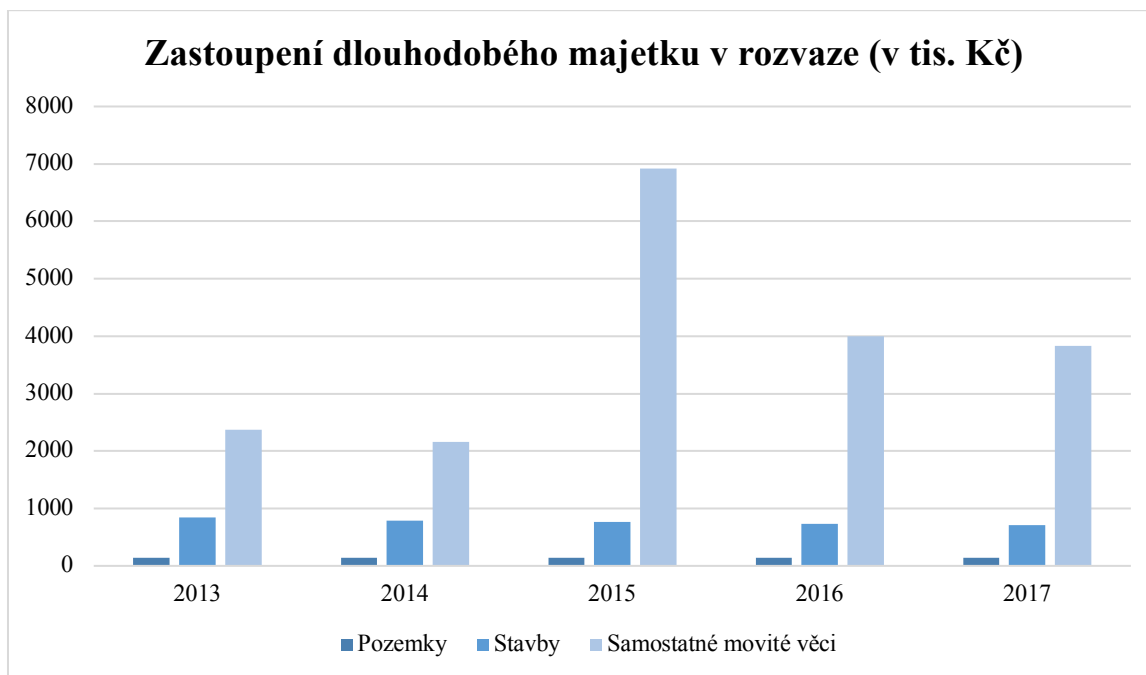

Obrázek 16: Podíl DM na celkových aktivech k 31.12.2013

Zdroj: (Vlastní zpracování na základě přílohy 2, 2019)

Z obou výše uvedených obrázků je možno vidět, že oběžná aktiva tvoří většinou část aktiv majetku. Během pěti let se struktura aktiv nijak rapidně nezměnila. Vzhledem k oboru, ve kterém se podnik pohybuje, lze usoudit, že podíl oběžných aktiv a majetku je správný.

Na obrázku č. 17 můžeme vidět zastoupení jednotlivých skupin majetku v letech 2013–2017.

Obrázek 17: Zastoupení dlouhodobého majetku v rozvaze

Zdroj: (Vlastní zpracování na základě přílohy 2, 2019)

Na obrázku 17 je vidět, že nejvyšší zastoupení mají samostatné movité věci a ty také nejvíce kolísají, vzhledem na sloupeček korekce, který se v rozvaze nachází a kam se zanášejí oprávkou a opravné položky. Můžeme ale také vidět, že podnik disponuje i dalšími skupinami, a to pozemky a stavbami, mají ale mnohem menší zastoupení.

V roce 2015 nastal nejvyšší výkyv hodnot a to proto, že podnik během tohoto roku pořídil většinu svého majetku, a to vzhledem na již dříve zmíněnou dotaci, kterou dostal z fondů Evropské Unie. V roce 2016 suma majetku klesla kvůli přiznání dotace.

Tabulka 16 zobrazuje veškerý dlouhodobý majetek společnosti KOMP-CZ s.r.o. k 31.12.2017.

Tabulka 17: Soupis veškerého dlouhodobého majetku v podniku KOMP-CZ s.r.o. k 31.12.2017

Inventární číslo	Název	Zařazeno	Pořizovací cena	Měsíční odpis	Oprávk		Zůstatková cena
					Roční	Od zařazení	
3	Nemovitost Voděřady – kravín	11.01.2012	873 064,70	2 351,00	28 212,00	166 921,00	706 143,70
2	FEELER CNC frézka	11.07.2011	2 240 000,00	0,00	0,00	2 240 000,00	0,00
1	Válcovačka závitů	11.07.2011	95 232,00	0,00	0,00	95 232,00	0,00
12	Soustruh CNC 2	30.12.2015	2 000 000,00	33 334,00	400 008,00	1 613 194,00	386 806,00
9	Soustruh CNC	01.12.2015	2 500 000,00	41 667,00	500 004,00	2 016 481,74	483 518,26
10	Vrtačka sloupová	03.12.2015	108 990,08	1 817,00	21 804,00	87 922,13	21 067,95
11	Svařovací zařízení	03.12.2015	55 787,58	930,00	11 160,00	45 002,61	10 784,97
13	Peugeot 5008 Blue	09.03.2016	437 190,00	21 860,00	262 320,00	262 320,00	174 870,00
7	CNC soustruh	22.05.2015	440 000,00	7 334,00	88 008,00	88 008,00	351 992,00
8	Auto Peugeot Boxer	01.07.2015	437 603,30	7 294,00	87 528,00	175 056,00	262 547,30
4	Soubor majetku – stroje a zařízení	15.02.2012	895 000,00	0,00	29 814,00	895 000,00	0,00
5	Sekční vrata	13.05.2013	54 870,00	572,00	6 864,00	31 460,00	23 410,00
14	Frézka FEELER	04.09.2017	1 495 000,00	74 750,00	224 250,00	224 250,00	1 270 750,00

Zdroj: (Vlastní zpracování na základě interních zdrojů společnosti KOMP-CZ, s.r.o., 2019)

Dlouhodobý majetek v podniku tvoří převážně různé soustruhy a zařízení, které slouží k činnosti podniku. Dále ale také vlastní nemovitost a dvě osobní auta. V tabulce 16 můžeme nalézt název majetku, datum zařazení, pořizovací cenu, měsíční odpis, roční oprávk, oprávk od zařazení majetku do užívání a zůstatkovou cenu. Na obrázku je vidět, že majetek vlastněný podnikem je poměrně nový.

5.1 Pořízení a ocenění

Jelikož je Miloš Pokorný jediná vedoucí síla, rozhoduje přímo on, jaký majetek bude do podniku pořízen. Samozřejmě návrhy mohou vznést i zaměstnanci podniku. Majetek do podniku je nejčastěji pořizován za hotové či na fakturu.

Operace související s pořízením DM se účtují na vrub účtu 042 (Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek), kam se zúčtují všechny další složky pořizovací ceny. Jelikož je firma plátce daně z přidané hodnoty, následuje zúčtování, a to na vrub účtu 343 (Daň z přidané hodnoty).

O každém majetku se v účetním programu používaném jednotkou vypracuje tzv. Zařazovací protokol, který obsahuje základní informace o dané položce jako například název položky, datum, kdy byl zařazen do užívání, vstupní cena, zda je majetek odpisovaný, do jaké odpisové skupiny patří, způsob odpisování a další.

Následující obrázek 18 ukazuje příklad zařazovacího protokolu. Jedná se o auto Peugeot Boxer, které bylo zařazeno do užívání 1.7.2015.

Firma: KOMP-CZ s.r.o. Voděrády IČ 27519287	Datum: 28.3.2019 19:53:27 M-1-1-27																																				
Zařazovací protokol DM 8 / 1																																					
<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td colspan="2">Název: auto Peugeot Boxer</td> <td>Výrobní číslo:</td> </tr> <tr> <td>Doplňující údaj:</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Datum zařazení: 1.7.2015</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Druh majetku: i1</td> <td>DM</td> <td>Hmotný (A/N): A</td> </tr> <tr> <td>Středisko: 0</td> <td>Středisko 0</td> <td>Odepisovat (A/N): A</td> </tr> <tr> <td>Zakázka: 0</td> <td>Bez zakázek 0</td> <td>Daňová odpisová skupina /</td> </tr> <tr> <td>Místnost: 1</td> <td>místnost 1</td> <td>% v 1. roce / způsob / metoda:</td> </tr> <tr> <td>Pracovník: 9999</td> <td>KOMP-CZ s.r.o.</td> <td>2 / 0% / L / L</td> </tr> <tr> <td>SKP:</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Vstupní cena: 437 603,30</td> <td>Vstupní cena vlastní prostředky: 437 603,30</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>Vstupní cena transfery: 0,00</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Poznámka:</td> <td colspan="2"></td> </tr> </table>		Název: auto Peugeot Boxer		Výrobní číslo:	Doplňující údaj:			Datum zařazení: 1.7.2015			Druh majetku: i1	DM	Hmotný (A/N): A	Středisko: 0	Středisko 0	Odepisovat (A/N): A	Zakázka: 0	Bez zakázek 0	Daňová odpisová skupina /	Místnost: 1	místnost 1	% v 1. roce / způsob / metoda:	Pracovník: 9999	KOMP-CZ s.r.o.	2 / 0% / L / L	SKP:			Vstupní cena: 437 603,30	Vstupní cena vlastní prostředky: 437 603,30			Vstupní cena transfery: 0,00		Poznámka:		
Název: auto Peugeot Boxer		Výrobní číslo:																																			
Doplňující údaj:																																					
Datum zařazení: 1.7.2015																																					
Druh majetku: i1	DM	Hmotný (A/N): A																																			
Středisko: 0	Středisko 0	Odepisovat (A/N): A																																			
Zakázka: 0	Bez zakázek 0	Daňová odpisová skupina /																																			
Místnost: 1	místnost 1	% v 1. roce / způsob / metoda:																																			
Pracovník: 9999	KOMP-CZ s.r.o.	2 / 0% / L / L																																			
SKP:																																					
Vstupní cena: 437 603,30	Vstupní cena vlastní prostředky: 437 603,30																																				
	Vstupní cena transfery: 0,00																																				
Poznámka:																																					
ÚDAJE O ZAŘAZENÍ																																					
Datum a období: 1.7.2015 7 2015																																					
Celková částka: 437 603,30 Vlastní prostředky: 437 603,30 Transfery: 0,00																																					
Druh zařazení: zai1 zařazení DM Popis: zařazení DM Doklad, záruka do: 2015372 0 Firma: 0																																					
Účet, stf., zakázka MD: 022000 Samost.mov. věci a soub.mov.vě 0 Středisko 0 0 Bez zakázek 0 Účet, stf., zakázka D: 042000 Pořízení dlouhod.hmot. majetku																																					
Poznámka:																																					
<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 70%; border: 1px solid black;">Vyjádření účastníků přijímacího řízení:</td> <td style="width: 30%; border: 1px solid black;">Datum řízení</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="border: 1px solid black;">Účastníci přijímacího řízení</td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid black;">Jména a příjmení</td> <td style="border: 1px solid black;">Funkce</td> <td style="border: 1px solid black;">Podpisy</td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid black; height: 100px;"></td> <td style="border: 1px solid black;"></td> <td style="border: 1px solid black;"></td> </tr> </table>		Vyjádření účastníků přijímacího řízení:	Datum řízení	Účastníci přijímacího řízení		Jména a příjmení	Funkce	Podpisy																													
Vyjádření účastníků přijímacího řízení:	Datum řízení																																				
Účastníci přijímacího řízení																																					
Jména a příjmení	Funkce	Podpisy																																			
konec zařazovacího protokolu 8 / 1																																					

Obrázek 18: Zařazovací protokol

Zdroj: (interní zdroj společnosti KOMP-CZ, s.r.o., 2019)

V tomto protokolu můžeme vidět, že vstupní cena auta, 437 603,30 Kč byla zaplacená vlastními prostředky a je účtována na vrub účtu 022000 – Samostatné movité věci a soubor movitých věcí a ve prospěch účtu 042000 – Pořízení dlouhodobého hmotného majetku.

Dále vidíme datum zařazení 1.7.2015. Majetek je hmotný a odpisovaný. Je zahrnut do 2 daňové odpisové skupiny, nemá zvýšený odpis v prvním roce a je odpisován lineárně.

5.2 Inventární karty

Každý dlouhodobý majetek evidovaný firmou musí mít svoji inventární kartu. Tyto karty firmě vypracovává účetní v programu SQL Ekonom.

Inventární karty zahrnují veškeré informace majetku, ke kterému patří. Mezi tyto údaje patří:

- Název majetku.
- Inventární číslo majetku.
- Druh majetku.
- Účetní hodnoty (vstupní cena, metoda odpisování, částky jednotlivých odpisů, oprávky, zůstatková cena, doba odpisování).
- Daňové hodnoty (vstupní cena, odpisová skupina, způsob odpisování, technické zhodnocení, vypočtený odpis, oprávky, zůstatková cena).
- Pohyby (zařazení DM, technické zhodnocení, daňový odpis).

Do karet je dále možno doplnit, zda je majetek vyřazen, datum vyřazení, zda se jedná o hmotný majetek, výrobní číslo, čárový kód, budova a podlaží, kde se nachází, využití majetku a servis. Firma ale tyto údaje nepotřebuje zaznamenávat vzhledem k tomu, že nemá velké množství majetku a dokáže se vyznat v tom, který majetek patří k jaké inventární kartě.

Na obrázku 19 se nachází příklad inventární karty firmy KOMP-CZ s.r.o. Na příslušné kartě je evidován soustruh CNC 2 zařazený do užívání 30.12.2015 se vstupní cenou 2 000 000 Kč s inventárním číslem 12.

Firma:	KOMP-CZ s.r.o.
	Voděřady
IČ	27519287

Datum: 28.3.2019 16:44:48

M-1-1-10

Inventární karta dlouhodobého majetku Období: 12 2017

Inventární číslo: 12 / 1	
Název: soustruh CNC 2	
Doplňující údaj:	Vyřazený (A/N): N
Datum zařazení: 30.12.2015	Datum vyřazení: 0
Druh majetku: i1 DM	Hmotný (A/N): A
Středisko: 0 Středisko 0	Výrobní číslo:
Zakázka: 0 Bez zakázek 0	Čárový kód:
Místnost: 1 místnost 1	Budova:
Pracovník: KOMP-CZ s.r.o.	Podlaží:
Obch.případ:	Oddělení:
CZ-CPA:	Využití:
CZ-CC:	Servis:
SKP:	
Historie účtování:	
ZA zai1 zařazení DM 022000 042000 2 000 000,00	DO doi daňový odpis DM 130 551,00
TZ tzi1 technické zhodnocení DI 022000 042000 0,00	VY 0,00
ZC 0,00	VC 0,00
UO uod1 účetní odpis DM 551000 082000 1 613 194,00	KO 0,00
ÚČETNÍ HODNOTY	DAŇOVÉ HODNOTY způsob odepisování: L
Vstupní cena: 2 000 000,00	Skupina / % v 1. roce / způsob / metoda: 2 / 0% / L / L
Procento účetního odpisu: 20,00	Vstupní cena: 1 186 822,00
Částka účetního odpisu: 33 334,00 Odepisovat: A	Technické zhodnocení: 0,00 roků: 0
Oprávký od počátku roku: 400 008,00 Způsob odpisu: L	Vypočtený odpis: 264 068,00
Oprávký od zařazení: 1 613 194,00 Roků / měsíců: 0/60	Skutečný odpis: 264 068,00
Zůstatková cena: 386 806,00	Oprávký: 130 551,00 roků: 2
	Zůstatková cena: 1 056 271,00

Poznámka:

POHYBY

Datum	Období	Kód a popis pohybu	Částka	Účet a středisko MD	Účet a středisko D	Doklad	Druh
30.12.2015	2015 12	zai1 zařazení DM	2 000 000,00	022000 0 042000			ZA
26.6.2017	2016 1	tzi1 technické zhodnocení DM	0,00	022000 0 042000	0		TZ
14.6.2018	2016 13	doi daňový odpis DM	130 551,00		0		DO

KONEC SESTAVY

Obrázek 19: Příklad inventární karty ve firmě KOMP-CZ s.r.o.

Zdroj: (interní zdroj společnosti KOMP-CZ, s.r.o., 2019)

Inventární karta k 31.12.2017 ukazuje, že soustruh CNC 2 má inventární číslo 12. Byl zařazen do užívání 30.12.2015. Je hmotným majetkem. Z historie účtování vidíme, že byl zařazen v celkové hodnotě 2 000 000 Kč, dále zatím neměl žádné technické zhodnocení a účetní oprávky byly ve výši 1 613 194 Kč z důvodu dotace na soustruh CNC 2, kdy tato dotace byla též použita na soustruh CNC.

Dále vidíme, že účetní pořizovací cena byla 2 000 000 Kč. Procento účetních odpisů bylo stanoveno 20. Částka účetního odpisu je 33 334 Kč. Oprávky od počátku roku jsou 400 008 Kč a oprávky od zařazení majetku jsou 1 613 194 Kč. Dále vidíme, že daňové odpisy se provádí lineárně, bez zvýšení v prvním roce. Majetek je zařazen do druhé odpisové skupiny. Daňová vstupní cena je 1 186 822 Kč, neboť byla jednotce přiznána dotace, kterou, jak je výše zmíněno, použila na dva soustruhy CNC, kdy daňová vstupní cena se musí snížit o sumu dotace. Vypočtený odpis za rok 2017 je 264 068 Kč a stejný je i skutečný odpis. Oprávky jsou 130 551 Kč za období, které se již odpisovalo, což jsou dva roky. Daňová zůstatková cena je 1 056 271 Kč.

Níže na obrázku vidíme pohyby s jejich zaúčtováním jako je zařazení do užívání, technické zhodnocení a daňový odpis za období 2016.

5.3 Účetní odpisy

Částky účetních odpisů jednotlivých složek majetku, můžeme najít v inventární kartě daného majetku. Je zde ale vidět pouze odpis v nynějším roce.

Na obrázku 20 se nachází kompletní plán účetních odpisů ve firmě KOMP-CZ s.r.o. k 31.12.2017.

Firma: KOMP-CZ s.r.o.
Voděrady
IČ 27519287

Datum: 28.3.2019 19:50:03
M-1-1-46

Kompletní plán účetních odpisů DM Období: 12 2017

Inv. číslo	Název	Rok zař.	Vstupní cena	Účetní odpis	Plán.odpis	Poslední rok odp.	Roků odpisu
Středisko: 0 Středisko 0							
	5 sekční vrata	2013	54 870,00	572,00	23 410,00	2021	4
	9 soustruh CNC	2015	3 516 473,74	100 276,00	1 093 384,00	2020	3
	10 vrtačka sloupová	2015	44 314,13	739,00	26 578,13	2020	3
	11 svařovací zařízení	2015	22 682,61	379,00	13 586,61	2020	3
	12 soustruh CNC 2	2015	2 813 178,00	46 887,00	874 712,00	2020	3
	15 soustruh CNC 2	2019	0,00	0,00	2 813 178,00	2024	7
Celkem stř.: 0		Středisko 0	6 451 518,48	148 853,00	4 844 848,74		
Středisko: 1							
	3 nemovitost Voděrady - kravín	2012	873 064,70	2 351,00	706 143,70	2043	26
Celkem stř.: 1			873 064,70	2 351,00	706 143,70		
Celkem za sestavu počet položek		7	7 324 583,18	151 204,00	5 550 992,44		

Obrázek 20: Kompletní plán účetních odpisů DM

Zdroj: (interní zdroj společnosti KOMP-CZ, s.r.o., 2019)

Podnik pro účetní odpisy volí časovou metodu. Při podrobnějším pohledu na vypočtenou částku například u sekčních vrat budou odpisovány 8 let, při měsíčním účetním odpisu 572 Kč. Forma výpočtu měsíčního odpisu vypadá následovně:

$$\text{odpis} = \frac{54\,870}{8 \times 12} \quad (22)$$

Měsíční odpis program zaokrouhluje nahoru na celé koruny, je tedy jasné, že při posledním odpisu bude odepsáno méně, jelikož by jinak jednotka odepsala 54 912 Kč, a to není možné. Tudíž poslední odpis těchto vrat bude o 42 Kč méně, tedy 530 Kč.

V tabulce 17 je vidět, jak by byly odpisy ovlivněny, pokud by jednotka využívala metodu výkonových odpisů. Jedná se o sloupovou vrtačku se vstupní cenou 44 314,13 Kč, kdy budeme uvažovat, že je schopna udělat 10 000 děr. Odpis za jeden vyrobený kus je zhruba 4,43 Kč.

Tabulka 18: Výkonové odpisy sloupové vrtačky

Rok	Počet vyrobených kusů	Účetní odpis	Oprávký	Zůstatková cena
2015	100	443	443	43 871,13
2016	1 800	7 974	8 417	35 897,13
2017	2 300	10 189	18 606	25 708,13
2018	2 800	12 404	31 010	13 304,13
2019	3 000	13 304,13	44 314,13	0

Zdroj: (Vlastní zpracování, 2019)

V tabulce 18 vidíme, že by majetek byl odepsán rychleji, a to do roku 2019, tedy by se jednotce určitě vyplatilo zvážit, zda nevyužívat výkonové odpisy.

V následující tabulce 18 můžeme vidět, jak by probíhaly účetní odpisy, pokud by jednotka využívala stejnou dobu odpisování jako je určena v zákoně o daních z příjmů. Jedná se o sekční vrata pořízené v roce 2013. Vstupní cena je 54 870 Kč.

Tabulka 19: Účetní odpisy sekčních vrat při využití doby odpisování dle ZDP

Rok	Odpis	Oprávký	Zůstatková cena
2013	5 487	5 487	49 383
2014	5 487	10 974	43 896
2015	5 487	16 461	38 409
2016	5 487	21 948	32 922
2017	5 487	27 435	27 435
2018	5 487	32 922	21 948
2019	5 487	38 409	16 461
2020	5 487	43 896	10 974
2021	5 487	49 383	5 487
2022	5 487	54 870	0

Zdroj: (Vlastní zpracování, 2019)

Tabulka 19 ukazuje, že pokud by jednotka využívala dobu odpisování dle ZDP, odpisovala by daný majetek mnohem déle. Ovšem záleží na daném majetku. I přesto, že je zařazen do 3. odpisové skupiny dle ZDP, kdy by se měl odpisovat 10 let, jednotka uvážila majetek odpisovat 9 let. Je možné, že by dobu určenou dle ZDP majetek nemusel vydržet.

5.4 Daňové odpisy

Pro názornou ukázkou byl zvolen soustruh CNC 2. Tento majetek byl zařazen do užívání 30.12.2015 a jeho vstupní cena byla 1 186 822,00 Kč. Tento majetek je zařazen do 2. odpisové skupiny a odpisuje se 5 let. Výpočet v prvním roce se řídí vzorcem (1), v dalších letech pak vzorcem (2).

Tabulka 20 znázorňuje vypočtené daňové odpisy, oprávkky a daňovou zůstatkovou cenu majetku.

Tabulka 20: Daňový odpisový plán soustruhu CNC 2

Rok odpisování	Výše odpisu	Oprávkky	Zůstatková cena
2015	130 551	130 551	1 056 271
2016	264 068	394 619	792 203
2017	264 068	658 687	528 135
2018	264 068	922 755	264 067
2019	264 067	1 186 822	0

Zdroj: (vlastní zpracování, 2019)

Dle výpočtů lze usoudit, že soustruh CNC 2 bude po pěti letech zcela odepsán. K 31.12.2017 činí oprávkky 658 687 Kč a zůstatková cena je 528 135 Kč.

Plán daňových odpisů se nachází na obrázku 21.

Firma: KOMP-CZ s.r.o.
Voděrády
IČ 27519287

Datum: 28.3.2019 19:51:13 M-1-1-44

Plán daňových odpisů na rok 2017

Podmínka:

Inventární číslo	Název	Dat.zař.	Vstupní cena	Oprávky	Zůst. cena	Daňový odpis
Odpisová skupina: 2						
7	CNC soustruh	22.5.2015	440 000,00	244 200,00	195 800,00	97 900,00
8	auto Peugeot Boxer	1.7.2015	437 603,30	242 871,00	194 732,30	97 367,00
9	soustruh CNC	1.12.2015	1 483 526,26	493 273,00	990 253,26	330 085,00
10	vrtačka sloupová	3.12.2015	64 675,70	21 506,00	43 169,70	14 391,00
11	svařovací zařízení	3.12.2015	33 104,97	11 008,00	22 096,97	7 366,00
12	soustruh CNC 2	30.12.2015	1 186 822,00	394 619,00	792 203,00	264 068,00
13	Peugeot 5008 Blue	9.3.2016	437 190,00	145 366,00	291 824,00	97 275,00
14	frézka Feeler	4.9.2017	1 495 000,00	164 450,00	1 330 550,00	164 450,00
Celkem odpisová skupina 2						1 072 902,00
Odpisová skupina: 3						
5	sekční vrata	13.5.2013	54 870,00	26 066,00	28 804,00	5 762,00
Celkem odpisová skupina 3						5 762,00
Odpisová skupina: 5						
3	nemovitost Voděrády - kravín	11.1.2012	873 064,70	160 648,00	712 416,70	29 685,00
Celkem odpisová skupina 5						29 685,00
Celkem za sestavu počet položek						10
						1 108 349,00

Obrázek 21: Kompletní plán daňových odpisů na rok 2017

Zdroj: (interní zdroj společnosti KOMP-CZ, s.r.o., 2019)

Jak můžeme vidět, podnik má majetek ve třech různých odpisových skupinách, ale nejvyšší zastoupení má odpisová skupina 2.

Tabulka 21 ukazuje, jak by vypadaly odpisy vybraného majetku, pokud by nevyužíval rovnoměrné ale zrychlené odpisování. Jedná se o majetek Peugeot 5008 Blue s pořizovací cenou 437 190 Kč.

Tabulka 21: Zrychlené odpisy Peugeotu 5008 Blue

Rok	Odpis	Oprávky	Zůstatková cena
2016	87 438	87 438	349 752
2017	139 901	227 339	209 851
2018	104 926	332 265	104 925
2019	69 950	402 215	34 975
2020	34 975	437 190	0

Zdroj: (Vlastní zpracování, 2019)

V tabulce vidíme, že by zůstatková cena odpisovaného majetku byla nižší než při použití rovnoměrných odpisů. Jinak majetek musí být odepsán za stejnou dobu jako při rovnoměrném způsobu odpisování.

V tabulce 22 je vidět, jak by vypadaly odpisy, pokud by odpis v prvním roce byl zvýšený o 15 %. Jedná se o majetek CNC soustruh pořízený v roce 2015 s pořizovací cenou 440 000 Kč.

Tabulka 22: Odpisy CNC soustruhu při rovnoměrném odpisování se zvýšeným odpisem v prvním roce o 15 %

Rok	Odpis	Oprávky	Zůstatková cena
2015	114 400	114 400	440 000
2016	81 400	195 800	358 600
2017	81 400	277 200	277 200
2018	81 400	358 600	195 800
2019	81 400	440 000	0

Zdroj: (Vlastní zpracování, 2019)

Hodnoty v tabulce říkají, že pokud by podnik využil vyšší první odpis o 15 %, mohl by si podnik do nákladů v prvním roce zavést vyšší částku.

Zhodnocení situace a doporučení do budoucnosti

O pořízení majetku ve firmě KOMP-CZ s.r.o. rozhoduje především majitel společnosti. Tento majetek se snaží nakupovat tak, aby co nejvíce vyhovoval standardům větších společností a mohl se jim tak vyrovnat. Firmě se určitě vyplatí pořizovat tyto stroje, neboť pronájem například sloupové vrtačky, kterou často nevyužívají, by se mohl prodražít. Majitel by měl rozhodně více komunikovat se svými zaměstnanci, ať už o pořízení či nepořízení majetku.

Při zavádění majetku do evidence by měl podnik zvolit jiný program, neboť lze usoudit, že protokol mnoha lidem přijde nepřehledný. Na protokolu není vidět způsob pořízení. Mohl by se dále i propojit například s fakturou, která byla na tento majetek přijata. To ale v tomto programu není možné.

Pokud se jedná o inventární karty, lze říci, že mnoho lidem by mohly přijít také složité, stejně jako zařazovací protokoly. Určitě by se hodilo, kdyby se na každé inventární kartě zobrazovaly veškeré odpisy daného majetku, jak daňové, tak účetní, a nejenom odpisy za poslední rok.

Co se jedná dotace, která byla podniku přiznána, lze říci, že podnik tuto dotaci nezaevidoval správně, neboť dle Českých účetních standardů konkrétně standardu č. 017 se účtuje na vrub příslušného účtu účtové skupiny 34 – Zúčtování daní a dotací se souvztažným zápisem ve prospěch příslušného účtu účtové třídy 0 – Dlouhodobý majetek. Podnik ale tuto dotaci při účtové ceně zaúčtoval do oprávek, kdy správně měl ponížít pořizovací cenu a upravit odpisový plán, tak jako to provedl při daňových odpisech.

Ohledně účetních odpisů je dobré, že podnik volí různou dobu životnosti, dle zkušeností majitele a předpokladů stroje. Takto je možné věrohodně zobrazovat opotřebení majetku. Podnik volí časové odpisy, bylo by ale užitečné u některých druhů majetku, jako například automobil, zvolit odpisování výkonové odpisy dle ujetých kilometrů, aby se opotřebení zobrazovalo věrohodně, neboť podnik ke své práci často automobil ani nepotřebuje. Jedná se pouze o dovážení vyrobených kusů zákazníkům.

Závěr

Tato práce se zabývá dlouhodobým hmotným a nehmotným majetkem. Jejím cílem bylo zhodnocení účetní evidence, vykazování a odpisování dlouhodobého majetku v konkrétním subjektu.

V práci jsem vycházela především z právních předpisů platných v době řešení problému a z podkladů poskytnutých účetní podniku.

V první řadě práce vymezuje dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek, následuje jeho pořízení a ocenění. Dále se věnuji odpisům, jak účetním, tak daňovým. A nakonec první části vyřazení majetku.

V druhé části této práce se věnuji analýze majetku v podniku KOMP-CZ s.r.o. Nejprve je podnik představen, dále jsou spočteny základní finanční ukazatelé a následuje analýza dlouhodobého majetku v této firmě.

K poslední části se vztahuje zhodnocení a doporučení do budoucnosti, kde doporučuji především změnu programu, ve kterém jsou dokumenty zpracovány. Rozhodně souhlasím s firmou, že je důležité specificky určovat dobu životnosti majetku při odpisování a také s nákupem majetku, který by si jinak musela společnost pronajímat od jiných.

Tato práce by mohla sloužit jako zdroj informací týkajících se dlouhodobého hmotného majetku. Jsou zde vysvětleny základní postupy při jednotlivých činnostech během životnosti majetku.

Práce by měla být přínosem především díky shrnutí hlavních informací jak o evidenci, pořízení a vyřazení majetku, tak jeho odpisování. Mohla by pomoci především lidem, kteří jsou v tomto tématu ztraceni.

Hlavním cílem práce bylo zhodnocení účetní evidence, vykazování a odpisování dlouhodobého majetku v konkrétním subjektu. Tento cíl práce splňuje až na některé postupy, které nebylo možno ukázat jako třeba vyřazení majetku, kdy vybraný podnik za dobu své existence žádný majetek nevyřadil. Cílem první části bylo shrnutí teoretických východisek, což dle mého názoru práce splňuje. Druhým cílem však bylo tato teoretická východiska ukázat v praxi, kdy mohla být vybrána firma, kde by tato východiska šla mnohem lépe ukázat, neboť vybraná firma je drobným podnikem a za dané období, jak již bylo zmíněno neměla žádný vyřazený majetek.

Práce by mohla být dále rozpracována i na základě daňového hlediska. Dalo by se zde věnovat více druhům majetku, jako například pozemku, který má společnost ve vlastnictví.

Seznam citované literatury

- BLAKE, John. 2014. *Financial Accounting* (RLE Accounting). UK: Taylor&Francis. ISBN: 978-1-315-88652-7.
- BLECHA, Vladimír a Helena PEJŠKOVÁ. 2014. *Dlouhodobý nehmotný majetek*. In: *Fučík & partneři* [online]. Praha: Fučík & partneři. 7.11.2014. [cit. 2018-11-24]. Dostupné z: <http://www.fucik.cz/publikace/dlouhodoby-nehmotny-majetek/>.
- CZECHINVEST. *Statistika čerpání dotací a zvýhodněných úvěrů z programů OPPI*. [online]. Praha. 2019. [cit. 2019-04-09]. Dostupné z: <http://eaccount.czechinvest.org/Statistiky/VysledekVyhledavaniDotaci.aspx?zadatelObchodniNazev=&zadatelIC=&zadatelRC=&pravniForma=00000000-0000-0000-0000-000000000000&krajSidlo=00000000-0000-0000-0000-000000000000&krajRealizace=00000000-0000-0000-0000-000000000000&program=Rozvoj%20-%20V%C3%BDzva%20III&vysePodporyOd=&vysePodporyDo=&idOkecHlavni=>.
- ČERMÁKOVÁ, Hana. 2003. *Odpisy majetku nově*. Ostrava: MIRAGO. ISBN: 80-86617-08-4.
- ČESKO. *Vyhláška č. 500/2002 Sb. ze dne 6. listopadu 2002, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví*. In: *Sbírka zákonů České republiky. 2002, částka 174*. ISBN: 978-80-7488-278-4.
- ČESKO. *Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů*. In: *Sbírka zákonů České republiky. 2002, částka 117*. ISBN: 978-80-271-2274-5.
- ČSÚ. 2019. *Registr ekonomických subjektů ČSÚ v ARES*. [online]. [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: https://www.info.mfcr.cz/cgi-bin/ares/darv_res.cgi?ico=27519287&jazyk=cz&xml=1.
- CHALUPA, Rostislav, Jiří KADLEC, Jana PILÁTOVÁ, Dagmar PROCHÁZKOVÁ, Roman SEDLÁK, Jana SKÁLOVÁ a Pavel VLACH. 2018. *Abeceda účetnictví pro podnikatele 2018*. Olomouc: ANAG. ISBN: 978-80-7554-121-5.

- CHLADA, Jaromír. 2014. *Základní účetnictví a financí pro podnikatele – 4. část*. [online]. STORMWARE s.r.o. 24.3.2014. [cit. 2019-03-24]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/pro-podnikatele/uz-podnikam/zaklady-ucetnictvi-a-financi-pro-podnikatele-%E2%80%93-4-c/>.
- JADVIŠČÁK, Daniel. 2011. *Ukazatelé zadluženosti*. [online]. Ing. Daniel Jadviščík. [cit. 2019-03-24]. Dostupné z: <https://financni-analyza.webnode.cz/ukazatele-zadluzenosti/>.
- JIRÍČEK, Petr a Magda MORÁVKOVÁ. *Finanční analýza*. Jihlava: Vysoká škola polytechnická Jihlava. Katedra ekonomiky a managementu. 2008. ISBN 978-80-87035-14-6.
- KANDLEROVÁ, Kateřina. 2015. *Odpisy majetku v praxi*. [online]. STORMWARE s.r.o. 30.3.2015. [cit. 2019-03-20]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/odpisy-majetku-v-praxi/>.
- KOČOVÁ, Miroslava. 2006. *Odpisování dlouhodobého majetku*. [online]. Wolters Kluwer ČR, a.s. 1.2.2006. [cit. 2019-03-20]. Dostupné z: <https://www.dauc.cz/dokument/?modul=li&cislo=76796&well=danarionline>.
- KOMP-CZ s.r.o. 2019. *O nás*. KOMP-CZ. [online]. Voděradý. [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <http://www.komp-cz.cz/kontakt/o-nas/>.
- LOŠŤÁK, Milan a Pavel PRUDKÝ. 2017. *Hmotný a nehmotný majetek v praxi*. Olomouc: ANAG. ISBN: 978-80-7554-063-9.
- MANAGEMENTMANIA. 2015. *Obrat dlouhodobého majetku (Fixed Assets Turnover)*. ManagementMania.com [online]. Wilmington (DE) 2011-2019, 14.9.2015. [cit. 2019-03-24]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/obrat-dlouhodobeho-majetku>.
- MANAGEMENTMANIA. 2016. *Rentabilita tržeb (ROS – Return on Sales)*. ManagementMania.com [online]. Wilmington (DE) 2011-2019, 16.08.2016 [cit. 2019-03-24]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/rentabilita-trzeb>.
- MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČESKÉ REPUBLIKY. *Veřejný rejstřík a sbírka listin: Výpis z obchodního rejstříku*. [online]. Praha: Justice.cz. [cit. 2019-03-21].

Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=428763&typ=UPLNY>.

MRKVIČKA, Josef a Pavel KOLÁŘ. *Finanční analýza*. Praha: ASPI, 2006. ISBN 80-7357-219-2.

PILAŘOVÁ, Eva. 2012. *Oceňování majetku a závazků v účetnictví*. [online]. Jihlava: STORMWARE s.r.o. 19.3.2012. [cit. 2018-11-27]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/ocenovani-majetku-a-zavazku-v-ucetnictvi/#>.

ŠTORCH, Filip. 2014. *Analýza poměrových ukazatelů*. [online]. FISTRO digital s.r.o. 17.4.2014. [cit. 2019-03-24]. Dostupné z: <https://fistro.cz/analyza-pomerovych-ukazatelu/>.

VALOUCH, Petr. 2012. *Účetnictví a daňové odpisy 2012: [právní stav k 1.1.2012]*. 7. vyd. Praha: Grada. ISBN: 978-80-247-4114-7.

Seznam příloh

Příloha A: Vzorový účtový rozvrh.....	1
Příloha B: Použité údaje z rozvahy a výkazu zisku a ztráty firmy KOMP-CZ s.r.o. za období 2013–2017.....	1

	2013	2014	2015	2016	2017
Dlouhodobý hmotný majetek	2 864	2 155	6 916	3 997	3 832
Oběžná aktiva	6 063	8 397	10 201	8 775	10 109
Zásoby	2 180	3 268	3 693	4 209	4 621
Krátkodobý finanční majetek	677	886	1 680	1 193	1 777
Celková aktiva	8 927	10 552	17 117	12 772	13 941
Vlastní kapitál	4 351	6 548	8 951	7 805	7 750
Cizí kapitál	4 576	4 004	8 166	4 967	5 997
Krátkodobé závazky	2 887	2 593	1 792	1 144	1 567
Tržby	11 167	12 575	11 986	11 096	12 370
Nákladové úroky	152	497	50	133	136
EBIT	2 153	3 199	2 762	800	639
EAT	1 645	2 197	1 898	667	-47